ИСИЕ

ИНСТИТУТ ЗА СТРАТЕШКИ ИСТРАЖУВАЊА И ЕДУКАЦИЈА

КАКО СЕ ТРОШИ СРЕДНОШКОЛСКИОТ ДЕНАР?

Студија за јавните набавки во средните училишта во периодот 2013 – 2016 година

Проектот е финансиран од страна на Европската Унија и Граѓанската асоцијација МОСТ.

д-р Мишо Докмановиќ
д-р Катерина Шапкова-Коцевска
д-р Дарко Спасевски

КАКО СЕ ТРОШИ СРЕДНОШКОЛСКИОТ ДЕНАР?

СТУДИЈА ЗА ЈАВНИТЕ НАБАВКИ ВО СРЕДНИТЕ УЧИЛИШТА ВО ПЕРИОДОТ 2013 – 2016 ГОДИНА

Скопје, 2018 година

КАКО СЕ ТРОШИ СРЕДНОШКОЛСКИОТ ДЕНАР? СТУДИЈА ЗА ЈАВНИТЕ НАБАВКИ ВО СРЕДНИТЕ УЧИЛИШТА ВО ПЕРИОДОТ 2013 – 2017 ГОДИНА

Институт за стратешки истражувања и едукација – ИСИЕ
www.isie.org.mk

За издавачот
д-р Мишо Докмановиќ

Автори
д-р Мишо Докмановиќ
д-р Катерина Шапкова-Коцевска
д-р Дарко Спасевски

Лектура
Лилјана Јовановска

Печати
Pan Computers&Print www.pan.mk

Оваа публикација е изготвена со помош на Европската Унија. Содржината на публикацијата е единствена одговорност на Институтот за стратешки истражувања и едукација – ИСИЕ од Скопје и на никаков начин не може да се смета дека ги одразува гледиштата на Европската Унија.

Проектот е финансиран од страна на Европската Унија и Граѓанската асоцијација МОСТ.

ВОВЕД

Проектот „Како се троши средношколскиот денар?: Проект за поттикнување на интересот на јавноста за транспарентност и домаќинско трошење во јавните набавки за средно образование" го спроведува Институтот за стратешки истражувања и едукација –ИСИЕ од Скопје во рамките на проектот „Медиа платформа за застапување", имплементиран од МОСТ, а финансиски поддржан од Европската Унија.

Целта на проектот е да се поттикне интересот на јавноста и заинтересираните страни за трошењето на средствата за јавни набавки во средното образование преку зголемување на транспарентноста и достапноста на релевантните податоци и индикатори. Евидентно е дека во земјата постои слаба информираност на учениците и родителите за нивните права и можности поврзани со трошењето на јавните средства во високото образование. Нивниот интерес за овие прашања е на исклучително ниско ниво. На ниско ниво е и интересот на медиумите, особено на локално ниво, за известување на овие теми. Тоа во голем дел се должи и на отсуството на вештини за генерирање и анализа на јавно достапни податоци поврзани со јавни набавки во земјата.

На почетокот, треба да се потенцира дека единиците на локалните самоуправи се соочуваат со големи предизвици при обезбедувањето на средства за финансирање на нивните дејности, во конкретниот случај тоа важи и за финансирање на средното образование. Ургентноста на ова истражување се огледува во тоа што едно од клучните прашања кое што се поставува во конкретниот момент, е дали е обезбедена транспарентност и отчетност при трошењето на јавните пари во делот на средното образование. Сведоци бевме во изминатиот период на многу отворени прашања, особено во делот на начинот на

финансирање на превозот на учениците и слично. Оттука сметаме дека се работи за актуелно и ургентно прашање, за кое токму оваа кампања ќе придонесе истото да стане видливо и да се актуализира.

Преку ова истражување кое се состои од анализа на структурата на јавните набавки, начинот на доделување на договорите за јавни набавки и висината на средствата поделени по плански региони и општини, беа таргетирани неколку групи на интересенти и тоа:

- родителите (и учениците) на кои преку анализата, инфо-графиците и јавна дебата која ќе биде организирана, ќе им се објасни како се финансира образованието на нивните деца со посебен фокус на јавните набавки;
- креаторите на политики, во конкретниот случај единиците на локалната самоуправа и државата, кон кои се обраќаме преку анализата и јавните настани, како начин на заедничко детектирање на слабостите на системот на трошење на средствата за јавни набавки во средното образование;
- медиумите и медиумските работници во поширока смисла, кои преку анализата и инфо-графици ќе имаат пристап до сериозни и издржани податоци кои ќе може да ги користат при нивното професионално делување;
- пошироката заедница, на која се обраќаме преку јавните дебати и кампањите на социјалните мрежи.

Во таа смисла како целни групи кон кои е насочен овој проект, може да се вбројат следниве:

- ✓ средношколците и родителите од средните училишта во РМ;
- ✓ органите на управување и наставниците во средните училишта;
- ✓ органите надлежни за спроведување на јавните набавки;
- ✓ основачите на средните училишта;
- ✓ општините;
- ✓ градот Скопје;
- ✓ надлежните министерства и државни институции;
- ✓ локалните и националните медиуми и студенти по новинарство и
- ✓ пошироката заедница.

Што се однесува до методологијата на спроведеното истражување, истата се темели на два клучни пункта: 1) анализа на постојното законско решение за јавните набавки и неговото спроведување во средното образование и 2) анализа на достапните информации за јавните набавки преку електронскиот систем на Бирото за јавни набавки на РМ.

Овој документ е поделен на неколку делови. Во првиот дел на документот е ставен акцент на актуелните трендови во регулативата и практиката и јавните набавки во земјата, вклучувајќи го дефинирањето на предметот на јавна набавка, видовите постапки за јавни набавки, спроведувањето на самата постапка итн. Во вториот дел на документот е опфатена анализата на јавните набавки во средното образование во периодот од 2013 до 2016 година и опфаќа повеќе релевантни параметри (општи информации за јавните набавки, вредноста на склучените договори, намената и носителите на јавните набавки итн). Конечно, во третиот дел на документот се формулирани заклучоци и препораки на спроведеното истражување.

1.ПРЕГЛЕД НА АКТУЕЛНИТЕ ТРЕНДОВИ ВО РЕГУЛАТИВАТА И ПРАКТИКАТА ЗА ПОСТАПУВАЊЕ СО ЈАВНИТЕ НАБАВКИ ВО СРЕДНИТЕ УЧИЛИШТА

1.1. СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НИЗ ФАКТИ И БРОЈКИ

Дејноста на образованието е една од клучните дејности кои единиците на локалната самоуправа им ја овозможуваат на граѓаните. Од учебната 2007/2008 година, средното образование е задолжително за секој граѓанин во подеднакви услови утврдени со Законот за средното образование.[1] Од овој момент, трошоците за финансирање на јавните средни училишта во Република Македонија беа значително зголемени. Зголемувањето на бројот на ученици ги зголеми и трошоците по различни основи. Во таа насока, за да се овозможи еднаков пристап до квалитетно образование за сите ученици, беа обезбедени бесплатни учебници, компјутер за секој ученик, бесплатен превоз или бесплатно сместување во ученички домови. Како дополнителна поддршка на образовниот процес беа достапни бесплатни преносливи компјутери за секој наставник и интернет до сите училишта и ученички домови.

Јавното средно образование во учебната 2016/17 година го карактеризираа следниве клучни трендови и статистички податоци:

[1]Закон за средно образование (Службен весник на Република Македонија, бр . 44/1995, 24/1996, 34/1996, 35/1997, 82/1999, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/2010, 116/2010, 156/2010, 18/2011, 42/2011, 51/2011, 6/2012, 100/2012, 24/2013, 41/2014, 116/2014, 135/2014, 10/2015, 98/2015 и 145/2015).

- ✓ Во земјата постојат 103 јавни средни училишта од кои 89 средни училишта се основани од страна на единиците на локалната самоуправа, додека 14 средни училишта се основани од државата;
- ✓ 70 139 ученици беа запишани во прва, втора, трета и четврта година;
- ✓ 7 021 наставник се ангажирани во јавните средни училишта;
- ✓ 220.837.775 денари беа потрошени за јавни набавки (се однесува на календарска 2016 година);
- ✓ јавните расходи наменети за образование изнесуваат 4% од БДП.[2]

Имајќи ги предвид овие општи трендови во средното образование во земјата, истражувањето се фокусираше на конкретниот истражувачки предизвик, односно јавните набавки во средното образование. Кога станува збор за јавните набавки, треба да се има предвид дека секој модерен систем на јавни набавки се базира на општоприфатени стандардизирани начела кои го детерминираат концептот на јавните набавки. Имено, вакви преовладувачки начела се: (1) транспарентност; (2) отчетност; (3) ефикасност и (4) економичност на трошењето на јавните средства.

Од друга страна, системот треба да обезбеди еднаквост помеѓу економските оператори, на начин на кој сите заинтересирани економски оператори под фер услови во рамноправна борба меѓусебно ќе се натпреваруваат на повикот за јавна набавка. Согласно со членот 2 од Законот за јавните набавки, во рамките на системот за јавните набавки се обезбедува: (1) конкуренција меѓу економските оператори; (2) еднаков третман и недискриминација на економските оператори; (3) транспарентност и интегритет во процесот на доделување на договори за јавни набавки и (4) рационално и ефикасно искористување на средствата во постапките за доделување договори за јавна набавка.[3]

---

[2] Докмановиќ. М, Шапкова, К.К., Спасевски Д., (2017) *Помалку ученици, поголеми трошоци: како до потранспарентно трошење на јавните средства во средното образование?*, Скопје, Институт за стратешки истражувања и едукација.

[3] Закон за јавни набавки („Службен весник на Република Македонија" бр. 136/2007, 130/2008, 97/2010, 53/2011, 185/2011, 148/2013, 160/2013, 28/2014, 43/2014, 130/2014, 180/2014, 78/2015, 192/2015, 27/2016, 120/2016 и 165/2017).

Покрај тоа, не треба да се заборави дека самата постапката за јавна набавка има свој животен век. Имено, кога ќе ги земеме сублимираните меѓународни искуства, постапката за јавна набавка, може да биде организирана во неколку фази и тоа: (1)планирање и подготовка; (2) јавна објава; (3) поднесување на понуди; (4) оценување на понудите; (5) доделување на договорот и (6) спроведување на договорот.[4]

Фазата на планирање има многу голема важност и поради тоа потребно е договорниот орган да посвети многу внимание во оваа фаза. Покрај тоа, во оваа фаза препорачано е да се користат и дополнителни мислења и консултации со експертската и стручната јавност за начинот како да се опфати предметот на јавната набавка и истата соодветно содржински да биде определена. Ако договорниот орган погреши во оваа фаза на постапката, многу е веројатно да се појават грешки и проблеми во подоцнежните фази од спроведувањето на јавната набавка. Во принцип може да се припишат голем број грешки кои може да произлезат од оваа фаза на јавната набавка. Во рамките на оваа фаза се препорачува да се изготви стандардизирана методологија за комуникација со понудувачите (економските оператори кои ќе се јават на повикот за јавна набавка), анализа на различните опции кои се потенцијално на располагање на договорниот однос во оваа фаза, како и да се определат правила за планирање, спроведување и надзор на процедурата за јавна набавка. Оттука потребно е да се посвети посебно внимание на фазата на планирање бидејќи отстранувањето на недостатоците кои би се појавиле во оваа фаза би било проследено со продолжување на рокови, зголемување на трошоците, а понекогаш би довело и до неуспех на набавката. Дополнително, многу е важно да се внимава на обезбедување на независност и објективност на постапката, што значи избегнување на судир на интереси и обезбедување на непристрасност, транспарентност и јавно постапување.

[4]Europska komisija, Javna nabava-Smjernice za praktičare o izbjegavanju najčešćih pogrešaka u postupcima javne nabave u okviru projekata financiranih iz europskih strukturnih i investicijskih fondova, dostupni naČhttp://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_public_proc_hr.pdf[12/03/2018].

Во фазата на планирање се поставуваат неколку клучни прашања и тоа:

- Што се набавува и зошто?
- Кој е клучен двигател на набавката?
- Кои се клучни фактори за успех или неуспех за набавката?
- Која цел се сака да се постигне со набавката?
- Дали постојат алтернативни решенија (на пример, дали наместо нешто да се купи, истото да се земе под закуп или лизинг или нешто слично)?
- Дали постојат алтернативни стоки, работи или услуги?
- Колкави средства се на располагање на договорниот орган?

Исто така, во фазата на планирање е потребно да се направи и временски план за спроведување на јавната набавка во кој во една временска низа ќе бидат вклучени сите важни чекори кои се потребни да се преземат и времето потребно за нивна реализација. Во таа низа треба да се додадат и сите дејствија кои може да произлезат, како што се постапки по правни лекови (жалби) или други ситуации кои вообичаено не би се случиле.

Посебно внимание секогаш се бара да биде посветено и во фазата на подготвување на техничката спецификација. Оваа фаза е многу важна ако се има предвид нејзиното значење. Имено, оваа фаза на некој начин ги разработува обврските на економскиот оператор за материјализација на договорот за јавната набавка. „Техничка спецификација" е збир на технички услови, прописи, препораки и стандарди со кои детално се дефинираат минималните барања од технички аспект кои стоките, услугите или работите предмет на договорот за јавна набавка треба да ги задоволат.

Како што изнесовме претходно, потребно е да постојат стандардизирани механизми за контрола на целиот животен век на јавната набавка. Јавната набавка не започнува со огласот за јавна набавка, ниту пак завршува со донесувањето на одлуката од страна на договорниот орган. Поради тоа потребно е да се предвидат механизми и за следење на исполнувањето на договорот. Во таа насока, многу е важно јавните средни училишта да имаат лица кои имаат технички вештини кои ќе може да го

следат исполнувањето на договорот за јавна набавка во делот на навременото исполнување на договорот, начинот на исполнување на договорот, квалитетот на исполнувањето и слично. Доколку средното училиште не ги поседува потребните капацитети за да може да ги следни фазите на исполнување на договорот за јавна набавка, истото може да ангажира надворешни лица. Секако тоа ќе биде проследено и со дополнителни трошоци за договорниот орган. Но, ваквите трошоци, ако ги гледаме од аспект на превенција на евентуални дополнителни идни проблеми, имаат голема корист за договорниот орган. Особено е важно да се има лица со соодветен стручен капацитет и професионална подготовка кога се работи за договори за јавна набавка за работи. Договорите за јавна набавка на градежни работи се многу комплицирани поради нивната сложена структура. Сложеноста на овие договори произлегува најмногу од комплексниот карактер на градежните работи. Потребно е посебно стручно знаење кое мора да го поседува одредено лице кое треба да го контролира начинот на изведувањето на работите. По правило тоа го прави надзорен инженер, што е во согласност и со другите прописи со кои се уредува оваа материја. Па така, посебни одредби се предвидени и во Законот за градење. Но, она што се прави често во практиката, е да биде изоставен надзор од професионално лице кога се работи за занаетчиски работи од помал обем. На тој начин со ваквото занемарување, се случува да се примат и одобрат работи кои го немаат потребниот квалитет. Поради тоа потребно е средните училишта да изградат сериозни капацитети со посебни стручни лица, кои ќе имаат соодветна професионална подготовка да може да го следат исполнувањето на договорот.

1.2. ДЕФИНИРАЊЕ НА ПРЕДМЕТОТ НА ЈАВНАТА НАБАВКА

Согласно со членот 15 од Законот за јавните набавки, договорот за јавна набавка може да биде:

- договор за јавна набавка на стоки;
- договор за јавна набавка на услуги, и
- договор за јавна набавка на работи.

Предмет на договорот за јавна набавка на стоки претставува набавка на една или повеќе стоки, преку купување веднаш, купување со одложено плаќање или изнајмување со или без опција за купување на стоката.[5]

Предмет на договорот за јавна набавка на услуги претставува обезбедување на една или повеќе услуги, и тоа: услуги за одржување и поправка, услуги за привремено вработување, услуги за патен и воздушен транспорт, услуги за истражување и развој, услуги за истражување на пазарот и истражување на јавното мислење, услуги за чистење на објекти и за управување со имот, осигурителни, банкарски и инвестициски, телекомуникациски, информатички, сметководствени, ревизорски, книговодствени, консултантски, архитектонски, инженерски, рекламни, издавачки, печатарски и санитарни услуги или услуги за железнички и воден транспорт, хотелски, угостителски, правни, истражни, образовни, здравствени и социјални, рекреативни, културни, спортски и други услуги кои не се опфатени со ставот (1) алинеја 1 на овој член.[6]

Предмет на договорот за јавна набавка на работи претставува:

- изведување на активности на градење, или
- изведување на градба, проектирање и изведување на активности на градење, или
- проектирање и изведување на градба или реализирање, со какви било средства, на градба која одговара на барањата утврдени од договорниот орган и која сама по себе исполнува одредена техничка и економска функција.[7]

Од анализата која беше направена во рамките на истражувањето, а која подетално е презентирана во вториот дел на оваа студија, се забележува дека набавките на средните училишта опфаќаат широк спектар. Таквиот пристап е определен со дејноста која средните училишта ја вршат и која изискува голем број средства да се обезбедат со цел навремено и непречено функционирање на истите. Во таа насока, со оглед дека паралелно со гимназиското образование, средното образование е организирано и преку средно стручно образование, посебно кај овие

[5] Член 16 од ЗЈН
[6] Член 17 од ЗЈН
[7] Член 18 од ЗЈН

училишта кои имаат тесно стручен профил, голем дел од набавките опфаќаат за предмет добра и услуги кои имаат одреден специфичен карактер сообразени за нивната дејност.

1.3.ВИДОВИ ПОСТАПКИ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ СОГЛАСНО СО ЗАКОНОТ ЗА ЈАВНИТЕ НАБАВКИ КОИ МОЖЕ ДА БИДАТ КОРИСТЕНИ ОД СТРАНА НА СРЕДНИТЕ УЧИЛИШТА КОИ БИ СЕ ЈАВИЛЕ КАКО ДОГОВОРЕН ОРГАН

Согласно со членот 3, став (1) точка 1, од Законот за јавните набавки, „договор за јавна набавка" е договор од финансиски интерес кој ги вклучува и секторските договори, склучен во писмена форма меѓу еден или повеќе договорни органи од една страна и еден или повеќе економски оператори од друга страна, а чиј предмет е изведување на работи, испорака на стоки или обезбедување на услуги. Законот за јавните набавки предвидува неколку видови постапки за јавни набавки и тоа:

- „Отворена постапка" е постапка во која секој економски оператор има право да поднесе понуда;
- „Ограничена постапка" е постапка во која секој економски оператор има право да поднесе пријава за учество, а само кандидатите избрани од страна на договорниот орган се поканувaат да поднесат понуда;
- „Конкурентен дијалог" е постапка во која секој економски оператор има право да поднесе пријава за учество и според која договорниот орган води дијалог со избраните кандидати со цел да се утврди едно или повеќе соодветни решенија кои ќе ги задоволат неговите барања и врз основа на кои избраните кандидати ќе ја изготват својата понуда;
- „Постапка со преговарање" е постапка во која договорниот орган ги консултира избраните кандидати и преговара за условите од договорот со еден или со повеќе од нив;
- „Постапка со барање за прибирање на понуди" е поедноставена постапка за доделување на договор за јавна набавка која се

спроведува согласно со Главата V Дел 6 од Законот за јавните набавки;

- „Рамковна спогодба“ е писмена спогодба меѓу еден или повеќе договорни органи и еден или повеќе економски оператори за да се утврдат основните услови кои ќе ги регулираат договорите за јавни набавки што треба да се доделат во определен период, особено во поглед на цената и, ако е можно, предвидените количини;
- „Електронска аукција“ е повторлив процес на негативно наддавање кој се реализира по првична целосна евалуација на понудите, во кој понудувачите имаат можност, исклучиво со користење на електронски средства, да ги ревидираат дадените цени, така што рангирањето се врши автоматски со помош на електронски средства.

Отворената постапка се спроведува во една фаза.[8] По исклучок, договорниот орган може да спроведе електронска аукција како дополнителна фаза, при што тоа го објавува во огласот за доделување на договор за јавна набавка и во тендерската документација.

Ограничената постапка се спроведува во две фази: прва фаза (фаза на претквалификација) во која договорниот орган врши избор на кандидати врз основа на критериумите за утврдување на способност и втора фаза, во која договорниот орган врши евалуација на понудите кои се поднесени од избраните кандидати, врз основа на критериумите за доделување на договорот.[9] По исклучок, договорниот орган може да спроведе електронска аукција како дополнителна фаза, при што тоа го објавува во огласот за доделување на договор за јавна набавка и во тендерската документација.

Договорниот орган може да спроведе *постапка на конкурентен дијалог* за доделување на договор за јавна набавка доколку: предметниот договор за јавна набавка е особено сложен и спроведувањето на отворена или ограничена постапка нема да овозможи доделување на договорот за јавна набавка.[10] Конкурентниот дијалог се спроведува во три

[8] Член 64 од ЗЈН
[9] Член 68 од ЗЈН
[10] Член 77 од ЗЈН

фази: фаза на претквалификација на кандидати, фаза на дијалог со избраните кандидати по спроведената фаза на претквалификација за да се идентификува решение што одговара на потребите на договорниот орган и врз основа на кое кандидатите ги поднесуваат своите понуди и фаза на поднесување на понудите.[11]

Договорниот орган спроведува *постапка со преговарање со претходно објавување на оглас*: во исклучителни случаи кога природата на работите, стоките или услугите или ризиците кои произлегуваат од тоа, не дозволуваат претходно одредување на вредноста на договорот, за услуги, ако природата на услугата е таква што техничките спецификации не можат да се утврдат доволно прецизно за да овозможат склучување на договор со избирање на најповолна понуда согласно со правилата на отворената или ограничената постапка и за работи кои се изведуваат исклучиво за потребите на истражување, тестирање или развој, а не со цел за стекнување на корист или поврат на трошоците направени за истражувањето и развојот. Во извештајот од спроведената постапка комисијата дава детално образложение за причините за спроведување на постапката со преговарање со претходно објавување на оглас, како и за начинот на спроведување на постапката.[12]

Договорниот орган може да спроведе постапка со преговарање без претходно објавување во посебните ситуации опишани во членот 99 од Законот за јавните набавки.

Договорниот орган може да спроведе *постапка со барање за прибирање на понуди* со објавување на оглас во ЕСЈН кога проценетата вредност на договорот за јавна набавка на стоки и услуги е до 20.000 евра во денарска противвредност, а на работи до 50.000 евра во денарска противвредност, без вклучен ДДВ. При спроведување на постапка со барање за прибирање на понуди, соодветно се применуваат одредбите од овој закон, освен ако во овој дел поинаку не е уредено.[13]

Договорниот орган спроведува *конкурс за избор на идејно решение* согласно со членот 21 став (3) од Законот за јавните набавки, како

[11] Член 79 од ЗЈН
[12] Член 89 од ЗЈН
[13] Член 100 од ЗЈН

посебна постапка со доделување награди, или како дел од постапката за доделување на договор за јавна набавка на услуги.[14]

Договорниот орган склучува *рамковна спогодба со спроведување на отворена или ограничена постапка*. Договорниот орган не смее да ги користи рамковните спогодби со цел да се попречи, ограничи или наруши конкуренцијата.[15] Договорниот орган може да склучи рамковна спогодба за времетраење кое е соодветно на природата на предметот на набавка, но не подолго од две години, освен кај набавката на тестови со вклучена контрола, калибрација и потрошен материјал за лабораториска медицинска дејност, каде рамковната спогодба може да се склучи на период до три години.[16] Договорите за јавни набавки доделени врз основа на рамковна спогодба се склучуваат меѓу договорниот орган и економскиот оператор кој е страна во соодветната спогодба. Договорниот орган не смее да доделува договори за јавни набавки чиј предмет е набавка на услуга, стока или работа која не е предвидена во рамковната спогодба. Договорниот орган пропишува минимални критериуми за утврдување на способност на кандидатите или понудувачите врз основа на проценетата вредност на најголемиот договор за јавна набавка што треба да се додели за времетраење на рамковната спогодба.

Договорниот орган може да користи *електронска аукција*: како последна фаза во отворена постапка, ограничена постапка, постапка со конкурентен дијалог или во постапка со барање за прибирање на понуди или при повторно прибирање на понуди од економските оператори кои се страна во рамковната спогодба согласно со членовите 119 став (5) и 120 од Законот за јавните набавки.[17] Договорниот орган го наведува користењето на електронска аукција во огласот за доделување на договор за јавна набавка и во тендерската документација. Договорниот орган е

[14] Член 105 од ЗЈН
[15] Член 115 од ЗЈН
[16] Член 116 од ЗЈН
[17] Член 121 од ЗЈН

должен да користи електронска аукција во постапките со конкурентен дијалог.

Во рамките на законски определените постапки за јавни набавки, средните училишта во Република Македонија може да ја позиционираат и детектираат онаа процедура која за одредена потреба е усогласена со насоките и намерите кои средното училиште го поставило во фазата на планирање.

1.4. КОЈ МОЖЕ ДА СЕ ЈАВИ КАКО ПОНУДУВАЧ (ЕКОНОМСКИ ОПЕРАТОР) ВО ПОСТАПКА ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ

Економски оператор може да биде секое физичко или правно лице, или група на такви лица, кое на пазарот нуди стоки, услуги или работи и кое на јавната набавка учествува со своја понуда. Понуда е предлог од понудувачот изготвен врз основа на тендерската документација и претставува основа за доделување на договорот за јавна набавка. Понудата се состои од: 1) техничка понуда со која се докажува исполнувањето на поставените технички барања и услови од тендерската документација, и 2) финансиска понуда во која се содржани понудените цени согласно со условите од тендерската документација.

Во услови на слобода на пазарот и претприемништвото, каде постојат голем број трговски субјекти, истите се во постојан предизвик да обезбедат пласман и работа за своите производи, па така, средните училишта потребно е, преку сериозен пристап кон јавните набавки, да изградат механизми со кои ќе привлечат интерес на што е можно поголем број економски оператори кои би се јавиле на нивните повици за јавни набавки. Тоа е единствениот начин, да се обезбеди потребната конкуренција.

1.5. ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА НАДЛЕЖНИОТ ОРГАН ВО РАМКИТЕ НА СРЕДНОТО УЧИЛИШТЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЈАВНАТА НАБАВКА

Постапката за јавната набавка ја води комисија за јавна набавка. Комисијата, во зависност од постапката за доделување на договорот за јавна набавка, ги врши следниве работи: спроведува технички дијалог со економските оператори, отворање на понудите, водење на записник, утврдување на способноста на економските оператори, утврдување на избрани кандидати, проверување на техничките понуди поднесени од понудувачите во врска со условите и барањата од техничките спецификации или од описната документација, проверување на финансиските понуди поднесени од понудувачите во врска со цената, соодветни финансиски и други услови утврдени со тендерската документација, утврдување на неприфатливи понуди, како и причините заради кои тие понуди се сметаат за неприфатливи, утврдување на прифатливи понуди, предлагање на најповолната понуда, подготвување на извештај за спроведената постапка, известување на учесниците во постапката за исходот од соодветната постапка и други работи согласно со овој закон.[18] Исто така, договорниот орган определува лице или организациски облик во чии рамки ќе се вршат и работи од областа на јавните набавки.[19] Лицето е вработено кај договорниот орган, е обучено за вршење на работите од областа на јавните набавки согласно со закон и има соодветна потврда за положен испит за лице за јавни набавки. Ако договорниот орган има определено организациски облик за вршење на работите за јавни набавки, сите лица од организацискиот облик треба да имаат потврда за положен испит за лице за јавни набавки. Лицето или организацискиот облик ги врши следниве работи: ја координира подготовката на планот за јавни набавки, ја изготвува одлуката за јавна набавка, го објавува огласот за јавна набавка, ја советува комисијата при спроведување на постапката за доделување договор за јавна набавка, задолжително учествува како член во комисијата за јавна набавка кај

[18] Член 29 од ЗЈН
[19] Член 29-а од ЗЈН

постапките за доделување договор за јавна набавка со проценета вредност над 130.000 евра во денарска противвредност за стоки и услуги и над 4.000.000 евра за работи, ги подготвува потребните акти врз основа на извештајот од спроведена постапка, ги ажурира податоците кои согласно со овој закон се доставуваат во ЕСЈН, објавува негативна референца во ЕСЈН согласно со условите од овој закон, дава насоки и упатства на договорниот орган во врска со постапување во жалбената постапка во соработка со комисијата за јавна набавка и врши други работи согласно со овој закон.

Надворешните стручни лица ѝ помагаат на комисијата при проверување и евалуација на техничките, финансиските и други работи поврзани со понудите и немаат право да одлучуваат.[20] Надворешните стручни лица подготвуваат извештај во врска со техничките, финансиските и другите работи со цел да го олесни одлучувањето на комисијата при евалуација на понудите. Извештајот на надворешните стручни лица е дел од извештајот за спроведената постапка.

Во таа смисла, средните училишта треба да внимаваат посебно како го определуваат составот на комисијата за јавни набавки. Членовите на комисијата за јавни набавки, препорачливо е да имаат што е можно пошироки познавања за третираната материја.

[20] Член 30 од ЗЈН

2. АНАЛИЗА НА ЈАВНИТЕ НАБАВКИ НА ЈАВНИТЕ СРЕДНИ УЧИЛИШТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Во февруари 2018 година, од страна на истражувачкиот тим на Институтот за стратешки истражувања и едукација – ИСИЕ беше спроведен процес на прибирање и анализа на јавно достапните податоци за јавните набавки на средните училишта во Република Македонија. Податоците се однесуваат на 103 јавни средни училишта во земјата. Податоците кои беа прибрани, се однесуваат на периодот од 1 јули 2013 година до 30 јуни 2017 година. Сите податоци кои беа користени за потребите на истражувањето се прибрани од системот за електронска евиденција по семестар достапен на електронскиот систем на Бирото за јавни набавки на Р Македонија.

Јавните набавки за потребите на оваа анализа се групирани во три групи и тоа: 1) јавни набавки со барање за прибирање на понуди до 5.000 евра, 2) јавни набавки со барање за прибирање на понуди до 20.000 евра за стоки и услуги и до 50.000 евра за работи и 3) јавни набавки на услуги во вредност до 20.000 евра пропишани со Уредбата за определување на услугите кои се предмет на договорите за јавните набавки[21].

Истражувачкиот тим, дополнително, ги рекатегоризираше набавките во 30 категории, согласно намената на набавката. Така, ова истражување ги открива и конкретните износи на склучени договори за јавни набавки меѓу јавните средни училишта и различни носители за следните намени: (1) градежни активности и реконструкции, уредување на дворни површини; (2) греење и горива; (3) електроматеријали, водоводни материјали, бои и лакови, железарија и санитарии; (4) здравствени услуги;

[21] Уредбата за определување на услугите кои се предмет на договорите за јавните набавки, Службен весник на РМ, бр. 157/2007

(5) канцелариски материјали; (6) компјутери и опрема; (7) мебел; (8) медицински материјали; (9) молеро-фарбарски услуги; (10) музички инструменти; (11) набавка на возило; (12) наставно-образовни помагала; (13) обезбедување; (14) одржување; (15) осветлување; (16) осигурување; (17) правни и консултантски услуги и услуги од областа на јавните набавки; (18) прехранбени производи и пијалаци; (19) прозорци и врати; (20) репрезентативен материјал; (21) софтвер; (22) спортски материјали; (23) телефонија; (24) тонери; (25) транспорт; (26) угостителски услуги; (27) услуги од авторска агенција; (28) хигиена; (29) хотелски услуги и (30) друго. Категориите беа определени врз основа на податоците за фактички склучените договори.

2.1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ЈАВНИТЕ НАБАВКИ

Вкупната вредност која јавните средни училишта во Република Македонија ја потрошиле за јавни набавки во периодот на анализата 1.7.2013–30.6.2017 година, изнесува 696.248.519 денари. Од нив 49,6%, односно 345.321.763 денари, е вкупната вредност на склучените договори за понуди до 5.000 евра, со 46,4 % (322.792.022 денари) учествува вредноста на склучените договори за стоки и услуги до 20.000 евра и работи до 50.000 евра, додека учеството на склучените договори за услуги пропишани со Уредба изнесува 28.134.734 денари, односно 4%. Во календарската 2016 година, вкупната вредност на јавните набавки изнесува 220.837.775 денари.

-

ТАБЕЛА 1. ВКУПНА ВРЕДНОСТ НА СКЛУЧЕНИТЕ ДОГОВОРИ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ НА ЈАВНИТЕ СРЕДНИ УЧИЛИШТА ВО РМ

Период	Вредност на склучениот договор со ДДВ (ден)			
	До 5.000 евра	До 20.000 евра за стоки и услуги и до 50.000 евра за работи	Услуги пропишани со Уредба	**ВКУПНО**
1.7. –31.12. 2013	46.625.325 ден.	27.723.378 ден.	5.457.597 ден.	79.806.300 ден.
2014	77.637.943 ден.	57.709.780 ден.	3.895.152 ден.	139.242.875 ден.
2015	86.886.301 ден.	90.049.107 ден.	5.437.848 ден.	182.373.256 ден.
2016	99.908.469 ден.	113.280.835 ден.	7.648.451 ден.	220.837.755 ден.
1.1. –30.6. 2017	34.263.725 ден.	34.028.922 ден.	5.695.686 ден.	73.988.333 ден.
ВКУПНО	**345.321.763 ден.**	**322.792.022 ден.**	**28.134.734 ден.**	**696.248.519 ден.**

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

Во периодот кој беше предмет на наш интерес биле склучени вкупно 3.343 договори за јавни набавки меѓу јавните средни училишта и различни носители. Од нив, 2.435 договори со 96 училишта припаѓаат во првата категорија за јавни набавки (до 5.000 евра), 781 договори за јавни набавки од 70 училишта се однесуваат на втората категорија на набавки (до 20.000 евра за стоки и услуги и до 50.000 евра за работи) и 127 договори биле склучени за услуги до 20.000 евра согласно Уредбата за определување на услугите кои се предмет на договорите за јавните набавки.

ТАБЕЛА 2. ВКУПЕН БРОЈ ДОГОВОРИ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ ЗА РАБОТИ, СТОКИ И УСЛУГИ ВО ПЕРИОДОТ 1.7.2013–30.6.2017 ГОДИНА.

Вид на договор за јавна набавка	**Број на склучени договори**			
	До 5.000 евра	До 20.000 евра за стоки и услуги и до 50.000 евра за работи	Услуги пропишани со Уредба	**ВКУПНО**
Работи	112	114	/	226
Стоки	1.601	531	/	2.132
Услуги	722	136	127	985
ВКУПНО	**2.435**	**781**	**127**	**3.343**

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

Од анализата на структурата на јавните набавки групирани по вид на јавната набавка, заклучокот е дека и во првата и во втората категорија на јавни набавки доминираат јавните набавки каде предмет е набавка на стоки (64% од вкупниот број договори), понатаму следат јавните набавки кои имаат за предмет набавки на услуги (29% од вкупниот број договори), додека најмалку бројни се јавните набавки на работи со најмалку склучени договори за јавни набавки на работи (7%).

Како што наведовме, процедурата за јавни набавки треба под еднакви услови да обезбеди фер натпревар за сите економски оператори. Тоа значи дека секој економски оператор треба во рамноправна процедура да учествува на јавната набавка. Генералната претпоставка е дека ако имаме систем на јавни набавки кој е поставен на вакви темели, истиот ќе ги поттикне економските оператори масовно да учествуваат во постапката на јавната набавка. Имено, со фактот што повеќе економски оператори учествуваат во постапката, се покажува дека тие веруваат во фер игра. Од анализата направена во рамките на ова истражување за јавни набавки до 5.000 евра, се забележува дека во 739 постапки се јавил само еден економски оператор, во 670 постапки се јавиле само 2 економски оператори кои се натпреварувале помеѓу себе, а во 396 постапки се јавиле само три економски оператори кои си конкурирале

меѓу себе. За забележување е фактот дека во една постапка се јавиле 19 економски оператори кои се натпреварувале меѓу себе.

ТАБЕЛА 3. БРОЈ НА ЕКОНОМСКИ ОПЕРАТОРИ КАЈ ДОГОВОРИТЕ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ ДО 5.000 ЕВРА ВО ПЕРИОДОТ 1.7.2013–30.6.2017 ГОДИНА.

Број на економски оператори	Број на добиени понуди	Процент
1	739	30,35%
2	670	27,52%
3	396	16,26%
4	304	12,48%
5	173	7,10%
6	70	2,87%
7	38	1,56%
8	15	0,62%
9	9	0,37%
10	7	0,29%
Повеќе од 10	10	0,41%
Нема податок	4	0,16%
ВКУПНО	2.435	100,00%

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

Многу сличен сооднос и број на учесници по постапка се детектира и во постапките до 20.000 евра за стоки и услуги и до 50.000 евра за работи. Имено, во овие постапки во 224 од нив се пријавил само еден учесник, додека во 215 постапки се пријавиле само по 2 економски оператори, а во 135 постапки се пријавиле по три економски оператори. Наспроти тоа во пет постапки се пријавиле по 12 економски оператори кои се натпреварувале меѓу себе на односната постапка (види Табела 4).

ТАБЕЛА 4. БРОЈ НА ЕКОНОМСКИ ОПЕРАТОРИ УЧЕСНИЦИ ВО ПОСТАПКА ДО 20.000 ЕВРА ЗА СТОКИ И УСЛУГИ И ДО 50.000 ЕВРА ЗА РАБОТИ ВО ПЕРИОДОТ 1.7.2013–30.6.2017 ГОДИНА.

Број на економски оператори	Број на добиени понуди	Процент
1	224	28,68%
2	215	27,53%
3	135	17,29%
4	74	9,48%
5	48	6,15%
6	36	4,61%
7	19	2,43%
8	12	1,54%
9	5	0,64%
10	6	0,77%
12	5	0,64%
Нема податок	2	0,26%
ВКУПНО	781	100,00%

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

И кај третата категорија на јавни набавки, услуги до 20.000 евра пропишани со Уредба, доминираат набавките каде се пријавил само еден економски оператор и со него бил склучен договор.

ТАБЕЛА 5. БРОЈ НА ЕКОНОМСКИ ОПЕРАТОРИ КАЈ ДОГОВОРИТЕ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ ЗА УСЛУГИ ДО 20.000 ЕВРА УРЕДЕНИ СО УРЕДБА ВО ПЕРИОДОТ 1.7.2013–30.6.2017 ГОДИНА.

Број на економски оператори	Број на добиени понуди	Процент
1	63	49,61%
2	20	15,75%
3	20	15,75%
4	8	6,30%
5	7	5,51%
6	2	1,57%
7	2	1,57%
8	2	1,57%
9	2	1.57%
10	1	0,79%
ВКУПНО	127	100,00%

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

2.2. ВРЕДНОСТ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ

Друг параметар за процена на јавните набавки, односно нивното планирање и нивната успешност е соодносот помеѓу проценетата вредност и вредноста на склучениот договор. Проценета вредност во основа претставува показател по кој договорниот орган, во случајов конкретно средно училиште проценило дека ќе го чини јавната набавка и со која вредност започнува процедурата. Тоа не е вредноста по која ќе се склучи договорот за јавната набавка, туку тоа е само почетна вредност. Како што е познато, за време на траењето на постапката економските

оператори натпреварувајќи се меѓу себе, даваат помали понуди по правило од проценетата вредност, односно при електронската аукција меѓу себе се натпреваруваат со негативни наддавања. Со други зборови, електронската аукција започнува со проценетата вредност, а преку меѓусебни негативни наддавања економските оператори ја спуштаат цената. На тој начин, најниската постигната цена при електронската аукција ќе биде цената на склучениот договор за јавна набавка. Тоа само по себе значи дека колку повеќе економски оператори ќе се пријават како учесници во постапката, поголеми се очекувањата дека истите посериозно ќе учествуваат во негативните наддавања, што секако ќе резултира со намалување на цената, односно ќе се постигне најниска можна цена. Учеството на повеќе економски оператори подразбира создавање на здрава конкуренција и ефикасни правни правила кои овозможуваат фер натпревар.

Во продолжение се дадени вкупните вредности на проценети вредности на јавни набавки и вкупните вредности на склучени договори за јавни набавки. Она што веднаш може да се заклучи е дека во многу од постапките за јавни набавки е постигната цена која е помала за неколку пати од проценетата цена. Показател за тоа е и дека вкупната проценета вредност за договори за јавни набавки до 5.000 евра е 493.522.087 ден., додека вредноста на сите склучени договори за јавни набавки е 345.851.663 ден. Истото го забележуваме и кај втората категорија на набавки каде што вкупната проценета вредност изнесува 584.428.910 денари, додека вредноста на склучените договори е 322.792.022 денари. Тоа значи дека и во двата случаи разликата помеѓу проценетата вредност и вредноста на склучените договори е заштеда која е постигната во процесот на јавните набавки и која останува за средното училиште и истата може да се искористи за други потреби.

ГРАФИКОН 1. ПРОЦЕНЕТА НАСПРОТИ ВИСТИНСКА ВРЕДНОСТ НА ДОГОВОРИТЕ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ

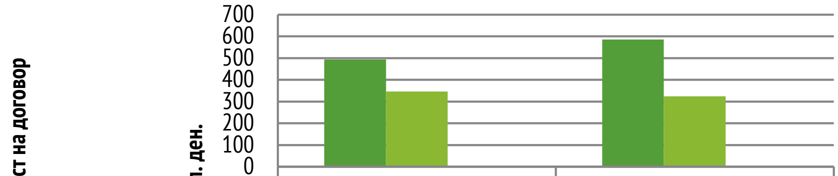

	До 5000 евра	До 20.000 евра за стоки и услуги и до 5000 евра за работи
Проценета вредност (ден)	493,522,087 ден.	585,654,910 ден.
Вредност на склучениот договор (ден)	345,851,663 ден.	324,033,752 ден.
Процент	70.08%	55.33%

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

Кај склучените договори кои се однесуваат на набавка на услуги до 20.000 евра уредени со Уредба, вкупниот износ на склучени договори изнесува 28.134.734 денари.

Во прилог на оваа студија (Додаток 1 и Додаток 2) се поместени информации за проценетата вредност и вредноста на склучените договори на секое училиште одделно во периодот 1.7.2013–30.6.2017 година. Во Додаток 3, пак, се наоѓаат конкретните податоци по година за вредноста на склучените договори за набавка на услуги уредени со Уредба.

2.3. НАМЕНА НА ЈАВНИТЕ НАБАВКИ

Графиконот 2 и Графиконот 3 ги претставуваат вредностите на јавните набавки по намена за периодот 1.7.2013–30.6.2017 година. Целта на овие прикази е читателот на оваа публикација да може да ја има предвид структурата на трошоците кои ги прават јавните средни училишта кога се јавуваат во својство на договорен орган за јавни набавки. Во таа насока, се забележува дека издатоците се направени за различни потреби на

јавните средни училишта кои вклучуваат: градежни активности, реконструкции, греење, набавка на електроматеријали, водоводни материјали, бои и лакови, осветлување, одржување, наставно-образовни помагала, набавка и поправка на возила, прозорци и врати, репрезентативен материјал, софтвер, тонери, копирање, стоки, телефонија, осигурување итн. Може да се констатира дека се работи за широк дијапазон на набавки. Тоа произлегува и од погоре изнесеното, а кое е определено и со профилот на наставни програми кои го овозможува средното училиште. Дополнително, неспорно е дека, одреден тип стоки и услуги ќе бидат карактеристични и преовладувачки за средните стручни училишта.

ГРАФИКОН 2. ВКУПНА ВРЕДНОСТ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ, ПО НАМЕНА ВО ПЕРИОДОТ 1.7.2013–30.6.2017 ЗА НАБАВКИ ДО 5.000 ЕВРА

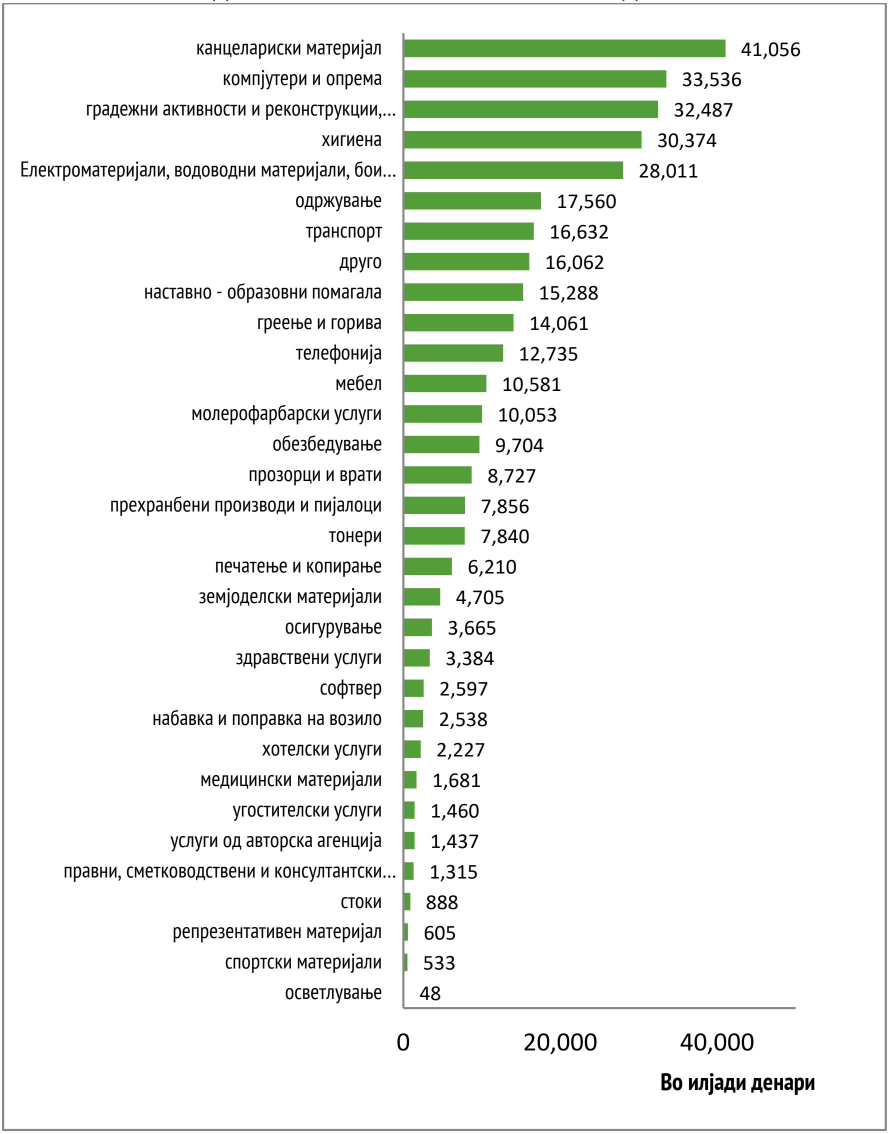

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

ГРАФИКОН 3. ВКУПНА ВРЕДНОСТ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ, ПО НАМЕНА ВО ПЕРИОДОТ 1.7.2013–30.6.2017 ЗА НАБАВКИ НА СТОКИ И УСЛУГИ ДО 20.000 ЕВРА И РАБОТИ ДО 50.000 ЕВРА

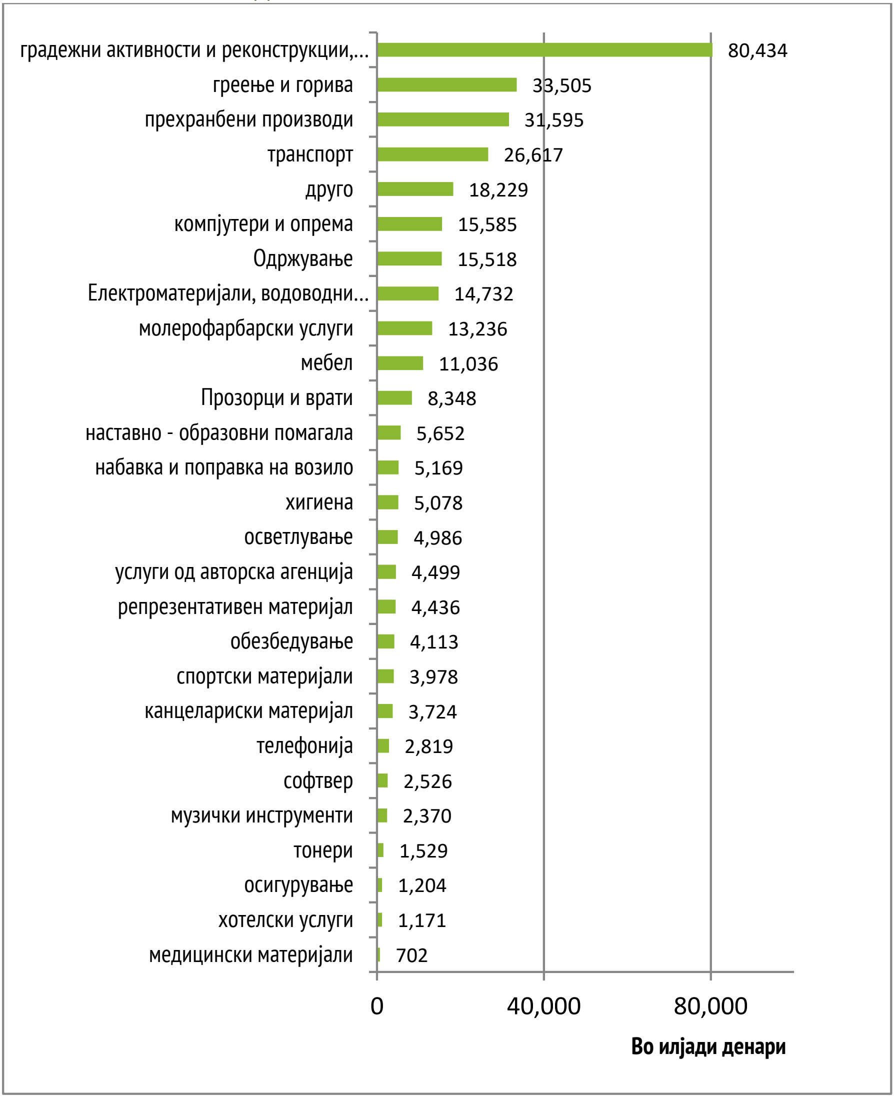

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

Графикон 4, пак, го претставува вкупниот износ на вредноста на склучените договори за јавни набавки за услуги до 20.000 евра уредени со Уредбата. Може да се забележи дека доминираат услугите кои средните училишта ги набавуваат од авторски агенции, како и угостителски и хотелски услуги.

СЛИКА 4.ВКУПНА ВРЕДНОСТ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ, ПО НАМЕНА ВО ПЕРИОДОТ 1.7.2013–30.6.2017 ЗА НАБАВКИ НА УСЛУГИ ДО 20.000 ЕВРА УРЕДЕНИ СО УРЕДБА

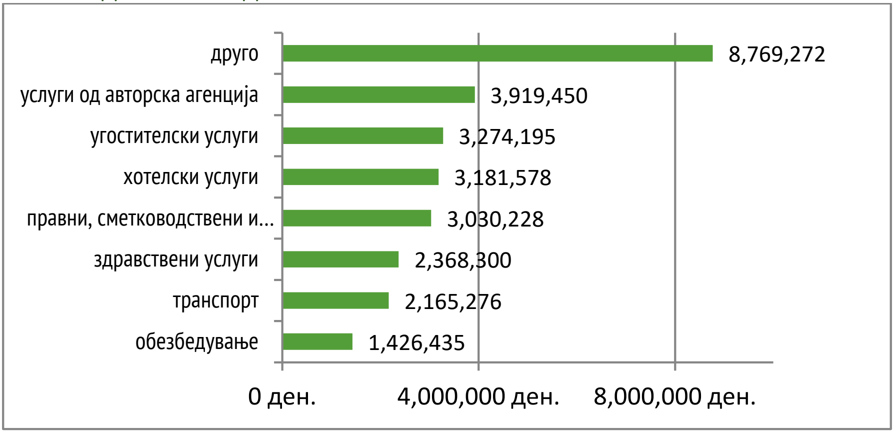

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

2.4. НОСИТЕЛИ НА ЈАВНИ НАБАВКИ

Секако, од посебен интерес за ова истражување е да се направи и преглед на економските оператори кои добиваат јавни набавки, односно склучуваат договори за јавни набавки со средните училишта. Целта на овој дел од анализата е да се види како оди соодносот на склучени договори по различни економски оператори. Според табелата, може да се види дека првиот економски оператор на листата има склучено 89 договори за јавни набавки во периодот 1.7.2013–30.6.2017, додека вториот економски оператор на листата има склучени 64 договори за јавни набавки во истиот период, а третиот субјект на листата има склучено 55 договори. Во

Табелата 7 е дадено рангирање на економските оператори според бројот на добиени договори за јавни набавки за втората категорија на набавки, односно јавни набавки склучени во постапки со прибирање понуди (до 20.000 евра за стоки и услуги и до 50.000 евра за работи).

ТАБЕЛА 6. НОСИТЕЛИ НА ЈАВНИ НАБАВКИ СО НАЈГОЛЕМ БРОЈ СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ВО ПЕРИОДОТ 1.7.2013–30.6.2017 ЗА НАБАВКИ ДО 5.000 ЕВРА

Носител на јавна набавка	Број на склучени договори	Вредност на склучениот договор со ДДВ
Друштво за трговија и услуги ДБ СИСТЕМИ ДООЕЛ Скопје	89	19.424.841 ден.
Друштво за производство, трговија и услуги С.КОМ ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	64	4.339.750 ден.
Друштво за производство, трговија и услуги ЕКОС ДООЕЛ увоз-извоз Тетово	55	4.417.022 ден.
Друштво за производство, трговија и услуги РИКИ-ЈУНИОР ДООЕЛ увоз-извоз Кочани	52	3.865.309 ден.
Национална групација за осигурување АД ОСИГУРИТЕЛНА ПОЛИСА Скопје	36	2.040.391 ден.
Друштво за програмирање, услуги и трговија АЛ ГО СИСТЕМИ ДООЕЛ Скопје	33	5.986.583 ден.
Друштво за промет и услуги ТРИМАКС ДОО Скопје	29	3.026.942 ден.
МАКПЕТРОЛ Акционерско друштво за промет со нафта и нафтени деривати Скопје	26	3.604.006 ден.
Друштво за производство и трговија ДАВКА ДООЕЛ Штип	25	3.495.212 ден.
Друштво за производство, трговија и услуги ДАНТЕК ТРЕЈД ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	24	2.167.565 ден.
Македонски Телеком Акционерско друштво за електронски комуникации - Скопје	24	4.927.252 ден.

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

ТАБЕЛА 7. НОСИТЕЛИ НА ЈАВНИ НАБАВКИ СО НАЈГОЛЕМ БРОЈ СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ВО ПЕРИОДОТ 1.7.2013–30.6.2017 ЗА ПОСТАПКИ СО ПРИБИРАЊЕ ПОНУДИ (ДО 20.000 ЕВРА ЗА СТОКИ И УСЛУГИ И ДО 50.000 ЕВРА ЗА РАБОТИ)

Носител на јавна набавка	Број на склучени договори	Вредност на склучениот договор со ДДВ
Друштво за трговија и услуги ВИЗИОМЕД ГБГ ДООЕЛ Скопје	35	86.857 ден.
Друштво за промет со лабораториски апарати и прибор, хемикалии, ваги, филтрација и услуги ЛАБОРАТОРИЈА Костадинка Јанчевска ДООЕЛ импорт-експорт Скопје	30	233.555 ден.
Друштво за производство, трговија и услуги ВИД-КОМЕРЦ ДООЕЛ Штип	28	6.453.772 ден.
Друштво за трговија, производство и услуги БИ-ЕЛ ИНЖИНЕРИНГ увоз-извоз ДООЕЛ Струмица	25	84.959 ден.
Друштво за издавачка дејност АЛБАС ДОО увоз-извоз Тетово	15	1.281.950 ден.
Друштво за промет и услуги БИОТЕК ДОО експорт-импорт Скопје	14	150.005 ден.
ДАУТИ КОМЕРЦ Друштво за производство, промет и услуги увоз-извоз АД с.Бојане општина Сарај	13	2.827.493 ден.
Друштво за производство, промет и услуги ОФИС ПЛУС ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	13	1.184.710 ден.
Друштво за трговија и услуги ЕКСЕЛЕНТ-ПЛУС ДООЕЛ експорт-импорт с.Јурумлери Скопје	12	4.688.531 ден.
Друштво за инженеринг, трговија и услуги ПРОСЕРВИС ИНЖЕНЕРИНГ ДООЕЛ Скопје	11	6.682.033 ден.

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

Табелите 8 и 9 треба да ни дадат приказ на состојбата, односно споредбата направена со Табелите 7 и 8 во насока да се одговори на прашањето дали економскиот оператор кој добил најмногу јавни набавки има и јавни набавки со најголема вредност. Во таа насока, потребно е да се споредат податоците содржани во Табелата 7 со Табелата 9 и Табелата 8 со Табелата 10. Ако се направи ваквата споредба, се наметнува фактот дека иако некои економски оператори добиле помалку јавни набавки и склучиле помал број договори за јавни набавки, истите по вредноста на договорите кои ги склучиле, добиле договори со поголема вредност, во споредба со други економски оператори кои иако добиле поголем број договори, добиле договори со помала вредност. Ваквата вкрстена проверка и споредба е потребна со цел да се добие заокружена слика на начинот на распределба на јавните набавки помеѓу економските оператори кои учествувале во различните постапки за јавни набавки.

ТАБЕЛА 8. НОСИТЕЛИ НА ЈАВНИ НАБАВКИ СО НАЈВИСОКА ВРЕДНОСТ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ВО ПЕРИОДОТ 1.7.2013–30.6.2017 ЗА ПОСТАПКИ ДО 5.000 ЕВРА

Носител на јавна набавка	Број на склучени договори	Вредност на склучениот договор со ДДВ
Друштво за трговија и услуги ДБ СИСТЕМИ ДООЕЛ Скопје	89	19.424.841 ден.
Друштво за програмирање, услуги и трговија АЛ ГО СИСТЕМИ ДООЕЛ Скопје	33	5.986.583 ден.
Македонски Телеком Акционерско друштво за електронски комуникации – Скопје	24	4.927.252 ден.
Друштво за производство, промет и инженеринг на информативни системи МП КОМПЈУТЕРИ ДОО Скопје	18	4.879.331 ден.
Друштво за услуги и трговија ЕЛИТ-КОМ КОМПЈУТЕРС ДОО експорт-импорт Скопје	17	4.864.231 ден.
Друштво за производство, трговија и услуги БЕНТЕН-ПАН ДОО увоз-извоз Скопје	17	4.554.808 ден.
Друштво за производство, трговија и услуги ЕКОС ДООЕЛ увоз-извоз Тетово	55	4.417.022 ден.
Друштво за произодство, трговија и услуги С.КОМ ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	64	4.339.750 ден.
Друштво за производство, услуги, трговија на големо и мало ВИДЕО АЛАРМ ДОО увоз-извоз Скопје	14	3.873.675 ден.
Друштво за производство,трговија и услуги РИКИ-ЈУНИОР ДООЕЛ увоз-извоз Кочани	52	3.865.309 ден.

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

ТАБЕЛА 9. НОСИТЕЛИ НА ЈАВНИ НАБАВКИ СО НАЈВИСОКА ВРЕДНОСТ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ВО ПЕРИОДОТ 1.7.2013–30.6.2017 ЗА ПОСТАПКИ СО ПРИБИРАЊЕ ПОНУДИ (ДО 20.000 ЕВРА ЗА СТОКИ И УСЛУГИ И ДО 50.000 ЕВРА ЗА РАБОТИ)

Носител на јавна набавка	Број на склучени договори	Вредност на склучениот договор со ДДВ
Друштво за производство, градежништво, трговија и услуги БЕЛЕШКОВ-ИНЖЕНЕРИНГ ДООЕЛ увоз-извоз Крива Паланка	8	15.516.049 ден.
Друштво за производство, трговија и услуги ОФИСЕ МЕДИКАЛ ДООЕЛ Скопје	8	8.312.787 ден.
Друштво за градежништво, производство, услуги и трговија ИЗГРАДБА-КОМЕРЦ ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	7	8.169.162 ден.
Друштво за производство трговија транспорт и услуги МАМЛИ-ТРАВЕЛ ДООЕЛ Куманово	7	6.701.720 ден.
Друштво за инженеринг, трговија и услуги ПРОСЕРВИС ИНЖЕНЕРИНГ ДООЕЛ Скопје	11	6.682.033 ден.
Друштво за производство, трговија и услуги ПУЦКО ПЕТРОЛ увоз-извоз ДОО с.Пласница Пласница	7	6.586.790 ден.
Друштво за производство,трговија и услуги ВИД-КОМЕРЦ ДООЕЛ Штип	28	6.453.772 ден.
Друштво за градежништво,трговија и услуги КЛАСС ФОРМ ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	11	5.915.353 ден.
Бурекчилница МОНТАНА ТП Мејмед Енвер Хаџикамбер Скопје	7	5.289.064 ден.
Производно трговско друштво ДРВО-ПРОМ ДООЕЛ с.Мородвис Зрновци	3	4.948.201 ден.

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

Последната табела, Табела 10, ги претставува десетте носители на јавни набавки кои имаат склучени договори за набавка на услуги до 20.000 евра уредени со Уредба со средните училишта во земјата. Во периодот на анализа највисок износ на склучени договори за овие услуги средните училишта имаат склучено со Друштво за консалтинг, менаџмент, организација, едукација, туризам, угостителство и трговија БИЗКО ГРУП ДООЕЛ Скопје во износ од речиси 5,5 милиони денари.

ТАБЕЛА 10. НОСИТЕЛИ НА ЈАВНИ НАБАВКИ СО НАЈВИСОКА ВРЕДНОСТ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ВО ПЕРИОДОТ 1.7.2013–30.6.2017 ЗА УСЛУГИ ДО 20.000 ЕВРА УРЕДЕНИ СО УРЕДБА

Носител на јавна набавка	Број на склучени договори	Вредност на склучениот договор со ДДВ
Друштво за консалтинг, менаџмент, организација, едукација, туризам, угостителство и трговија БИЗКО ГРУП ДООЕЛ Скопје	14	5.430.980 ден.
Друштво за туризам, угостителство, трговија, транспорт и услуги АРКА-Г ДООЕЛ увоз-извоз Скопје	3	2.901.600 ден.
Друштво за транспорт, туризам, трговија, менаџмент и консалтинг услуги РОЈАЛ СТАР ГРУП ДООЕЛ Скопје	4	2,471,922 ден.
Агенција за деловно посредување и застапување на авторски права ВЕДА ДООЕЛ Скопје	2	1.136.000 ден.
Друштво за производство, градежништво, трговија и услуги ЗАМАК-ИНЖЕНЕРИНГ експорт-импорт, Томислав и други ДОО Скопје	1	1.095.074 ден.
Друштво за угостителство трговија и услуги ЊУ СТАР 06 ДОО Скопје	3	1.062.000 ден.
Друштво за услуги и посредување во едукацијата ЦЕРТИАДРИА ДОО Скопје	2	1.032.500 ден.
Здружение Едукативен центар за унапредување на правниот систем за јавни набавки - ПРОКУРАРЕ Скопје	8	1.019.900 ден.
АГЕНЦИЈА ЗА ПРИВРЕМЕНИ ВРАБОТУВАЊА ПАРТНЕР Скопје	1	900.000 ден.
Друштво за обезбедување, трговија и услуги НАТИОНАЛ АБВ ДООЕЛ експорт-импорт Скопје	5	862.635 ден.
Агенција за интелектуална сопственост АРТПИЦК ДООЕЛ Скопје	1	800.000 ден.

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

3. ЗАКЛУЧОЦИ И ПРЕПОРАКИ

Врз основа на спроведеното истражување фокусирано на актуелната законска рамка и практики на спроведување на јавните набавки во земјата, како и на анализата на достапните податоци за спроведените јавни набавки во средното образование, во овој дел на документот ги презентираме заклучоците и препораките.

3.1. ЗАКЛУЧОЦИ ОД ИСТРАЖУВАЊЕТО

Врз основа на спроведеното истражување беа констатирани следниве заклучоци:

- Постои слаба информираност на учениците и родителите за нивните права и можности поврзани со трошењето на јавните средства во високото образование.
- Единиците на локалните самоуправи се соочуваат со големи предизвици при обезбедувањето на средства за финансирање на нивните дејности, во конкретниот случај тоа важи и за финансирање на средното образование.
- Во земјата постојат 103 јавни средни училишта од кои 89 средни училишта се основани од страна на единиците на локалната самоуправа, додека 14 средни училишта се основани од државата. Во јавните училишта учат 70.139 ученици, запишани во прва, втора, трета и четврта година. Во јавните училишта се ангажирани 7.021 наставник.
- Јавните набавки на средните училишта опфаќаат широк спектар. Таквиот пристап е определен со дејноста која средните училишта ја вршат и која изискува голем број средства да се обезбедат со цел

навремено и непречено функционирање на истите. Во таа насока, со оглед дека паралелно со гимназиското образование, средното образование е организирано и преку средно стручно образование, посебно кај овие училишта кои имаат тесно стручен профил голем дел од набавките опфаќаат промет на добра и услуги кои имаат одреден специфичен карактер сообразени за нивната дејност.

- Потребно е средните училишта преку посериозен пристап да изградат механизми со кои ќе привлечат интерес на што е можно поголем број економски оператори кои би се јавиле на нивните повици за јавни набавки. Тоа е единствениот начин да се обезбеди потребната конкуренција.
- Средните училишта треба да посветат посебно внимание на составот на комисиите за јавни набавки. Членовите на комисијата за јавни набавки препорачливо е да имаат што е можно пошироки познавања за третираната материја.
- Вкупната вредност која јавните средни училишта во земјата ја потрошиле за јавни набавки во периодот на анализата 1.7.2013–30.6.2017 година изнесува 696.248.519 денари. Од нив 49,6%, односно 345.321.763 денари е вкупната вредност на склучените договори за понуди до 5.000 евра, со 46,4% (322.792.022 денари) учествува вредноста на склучените договори за стоки и услуги до 20.000 евра и работи до 50.000 евра, додека учеството на склучените договори за услуги пропишани со Уредба изнесува 28.134.734 денари, односно 4%. Во календарската 2016 година, вкупната вредност на јавните набавки изнесува 220.837.775 денари.
- Во периодот кој беше предмет на наш интерес, биле склучени вкупно 3.343 договори за јавни набавки меѓу јавните средни училишта и различни носители. Од нив, 2.435 договори со 96 училишта припаѓаат во првата категорија за јавни набавки (до 5.000 евра), 781 договори за јавни набавки од 70 училишта се однесуваат на втората категорија на набавки (до 20.000 евра за стоки и услуги и до 50.000 евра за работи) и 127 договори биле склучени за услуги до 20.000 евра согласно Уредбата за определување на услугите кои се предмет на договорите за јавните набавки.

- Од анализата направена во рамките на ова истражување за јавни набавки до 5.000 евра се забележува дека во 739 постапки се јавил само еден економски оператор, во 670 постапки се јавиле само 2 економски оператори кои се натпреварувале помеѓу себе, а во 396 постапки се јавиле само три економски оператори кои си конкурирале меѓу себе. За забележување е фактот дека во една постапка се јавиле 19 економски оператори кои се натпреварувале меѓу себе.
- Може да се заклучи е дека во многу од постапките за јавни набавки е постигната цена која е помала за неколку пати од проценетата цена. Показател за тоа е и дека вкупната проценета вредност за договори за јавни набавки до 5.000 евра е 493.522.087 ден., додека вредноста на сите склучени договори за јавни набавки е 345.851.663 ден.
- Според Табелата 6 може да се види дека првиот економски оператор на листата има склучено 89 договори за јавни набавки во периодот 1.7.2013-30.6.2017 година, додека вториот економски оператор на листата има склучени 64 договори за јавни набавки во истиот период, а третиот субјект на листата има склучено 55 договори.
- Некои економски оператори добиле помалку јавни набавки и склучиле помал број договори за јавни набавки, истите по вредноста на договорите кои ги склучиле, добиле договори со поголема вредност, во споредба со други економски оператори кои иако добиле поголем број договори, добиле договори со помала вредност.

3.3.ПРЕПОРАКИ ОД ИСТРАЖУВАЊЕТО

Врз основа на истражувањето беа формулирани следниве препораки за подобрување на транспарентноста во трошењето на јавните средства во средното образование на земјата.

<u>До средните училишта:</u>

- Подобрување на фазата на планирање на јавните набавки со цел детално и прецизно да се измерат сите алтернативни решенија кои му се на располагање на училиштето и да се процени кое од

наведените решенија најдобро ќе одговори на потребите на училиштето и на учениците.

- Навремено објавување на годишните планови за јавни набавки кои ќе имаат за цел да им овозможат на економските оператори прегледност и можност за планирање, а сè со цел што повеќе економски оператори да се јавуваат на повиците за јавни набавки.
- Зголемување на капацитетите на органите на средните училишта за следење на спроведувањето на постапката за јавна набавка, но и на фазите на исполнување на договорот за јавна набавка во делот на квалитетот на исполнувањето и роковите предвидени за исполнување.
- Подобрување на професионалните компетенции на комисиите за јавни набавки или референтите за јавни набавки преку нивно професионално и стручно усогласување.
- Техничката спецификација потребно е да биде изработена на начин на кој ќе оневозможи дискриминација на потенцијалните понудувачи. Истата треба да биде формулирана на најопшт начин, при што ќе се ускрати можноста некој оператор да добие посебни привилегии и јавната набавка да биде насочена кон конкретен економски оператор.
- Користење на софтверски решенија соодветни на потребните на средните училишта.
- Зголемување на транспарентноста со цел да се поттикне поголем број економски оператори да учествуваат на повиците за јавни набавки како понудувачи. Преку ваквиот пристап сериозно ќе се зголеми бројот на учесници – понудувачи, а тоа е единствениот начин да се добие најекономски исплатлива стока, услуга или работа. Загрижува фактот што во најголем дел од анализираните постапки за јавни набавки учествуваат по еден или два понудувачи. Тоа би било разбирливо доколку се работи за дејност која е специфична и сама по себе ограничена. Тоа значи дека со оглед на спецификите на пазарот, за конкретната набавка може да се јават само неколку субјекти. Но, од анализата на јавните набавки по однос на нивниот предмет, констатиравме дека набавките кои ги спроведуваат средните училишта, во најголем дел, по правило

се вообичаено присутни на пазарот. Оттука, просторот за зголемување на конкуренцијата и поттикнување на поголем број субјекти да се јават како учесници во постапката е голем.
- Создавање на доверба во процесот на јавната набавка, која треба да функционира двострано, помеѓу средното училиште и економскиот оператор.

<u>До родителите:</u>
- Зголемување на интересот на родителите за условите во кои учат нивните деца во средното образование.
- Учество на поголем број заинтересирани страни во процесот на изработка на годишниот план за јавни набавки преку вклучување на родителите во консултативен процес за дефинирање на јавните набавки со цел нивниот опфат да биде што поголем.

ДОДАТОЦИ КОН ТЕКСТОТ

Додаток 1. Проценета вредност и вредност на склучен договор до ДДВ по училиште во периодот 1.7.2013–30.6.2017 година за постапки до 5.000 евра
Додаток 2. Проценета вредност и вредност на склучен договор до ДДВ по училиште во периодот 1.7.2013–30.6.2017 година
Додаток 3. Вкупна вредност на склучени договори за јавни набавки на услуги до 20.000 евра уредени со Уредба (период 1.7.2013–30.6.2017 година)
Додаток 4. Вкупна вредност на склучени договори за јавни набавки, по намена во периодот 1.7.2013–30.6.2017 година за набавки до 5.000 евра
Додаток 5. Вкупна вредност на склучени договори за јавни набавки, по намена во периодот 1.7.2013–30.6.2017 година за набавки на стоки и услуги до 20.000 евра и работи до 50.000 евра

ДОДАТОК 1. ПРОЦЕНЕТА ВРЕДНОСТ И ВРЕДНОСТ НА СКЛУЧЕН ДОГОВОР ДО ДДВ ПО УЧИЛИШТЕ ВО ПЕРИОДОТ 1.7.2013–30.6.2017 ГОДИНА ЗА ПОСТАПКИ ДО 5.000 ЕВРА

Училиште	Проценета вредност (ден)	Вредност на склучениот договор со ДДВ (ден)	Процент
АСУЦ „БОРО ПЕТРУШЕВСКИ” – СКОПЈЕ	13.385.000	8.872.202	66,28%
ДМБУЦ „ИЛИЈА НИКОЛОВСКИ ЛУЈ” – СКОПЈЕ	8.703.500	7.896.494	90,73%
ДМУ „ТОДОР СКАЛОВСКИ – ТЕТОЕЦ” - ТЕТОВО	1.628.206	1.674.323	102,83%
ДМУЦ„СЕРГЕЈ МИХАЈЛОВ” – ШТИП	4.006.439	2.492.509	62,21%
ДРЖАВНО МУЗИЧКО УЧИЛИШТЕ БИТОЛА – БИТОЛА	2.517.677	2.371.434	94,19%
ДСУ ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈА И ОБРАЗОВАНИЕ „СВ. НАУМ ОХРИДСКИ” – СКОПЈЕ	5.067.015	4.023.063	79,40%
ДСУЛУД „ЛАЗАР ЛИЧЕНОСКИ” – СКОПЈЕ	1.448.337	1.320.898	91,20%
ДУРДМОВ „ДИМИТАР ВЛАХОВ” – СКОПЈЕ	9.520.864	6.327.944	66,46%
ДУФК „МЕТОДИЈА МИТЕВСКИ БРИЦО” – СКОПЈЕ	1.031.174	967.785	93,85%
ДУЦОР „ПАРТЕНИЈА ЗОГРАФСКИ” – СКОПЈЕ	6.598.650	5.242.619	79,45%
ОСТУ „НАЦЕ БУЃОНИ” – КУМАНОВО	9.740.000	5.373.757	55,17%
ОСУ „ЈОВЧЕ ТЕСЛИЧКОВ” – ВЕЛЕС	3.618.682	3.028.582	83,69%
ОУТУ „ВАНЧО ПИТОШЕСКИ” – ОХРИД	2.947.602	1.041.654	35,34%
СГГУГС „ЗДРАВКО ЦВЕТКОВСКИ” – СКОПЈЕ	21.640.600	17.854.156	82,50%
СЕПУГС „АРСЕНИ ЈОВКОВ” – СКОПЈЕ	15.680.000	13.056.412	83,27%
СЕПУГС „ВАСИЛ АНТЕВСКИ ДРЕН” – СКОПЈЕ	4.259.625	4.402.475	103,35%
СЕТУГС „МИХАЈЛО ПУПИН” – СКОПЈЕ	9.385.000	8.219.355	87,58%
СМУГС „Д-р ПАНЧЕ КАРАЃОЗОВ” – СКОПЈЕ	12.119.000	8.032.266	66.28%

СОЕПТУ „КУЗМАН ЈОСИФОВСКИ ПИТУ” – ПРИЛЕП	548.000	541.296	98,78%
СОЕУ „8 СЕПТЕМВРИ” – ТЕТОВО	237.287	241.670	101,85%
СОЕУ „ГОСТИВАР” – ГОСТИВАР	1.760.000	1.073.239	60,98%
СОЕУ „ЈАНЕ САНДАНСКИ” – БИТОЛА	40.000	44.304	110,76%
СОЕУ „КУЗМАН ШАПКАРЕВ” – БИТОЛА	4.131.233	3.458.241	83,71%
СОЗШУ „ЃОРЧЕ ПЕТРОВ” – КАВАДАРЦИ	6.278.945	4.813.118	76,65%
СОМУ „НИКОЛА ШТЕЈН” – ТЕТОВО	8.276.500	3.572.845	43.17%
СОСУ „ИЛИНДЕН” – ИЛИНДЕН	3.300.000	2.028.305	61,46%
СОСУ „МОША ПИЈАДЕ” – ТЕТОВО	4.081.350	2.385.387	58,45%
СОТУ „ГОСТИВАР” – ГОСТИВАР	2.907.267	2.678.852	92,14%
СОТУ „ЃОРЃИ НАУМОВ” – БИТОЛА	2.080.000	504.758	24,27%
СОТУ „ЃОЦЕ СТОЈЧЕСКИ” – ТЕТОВО	1.049.989	735.288	70,03%
СОУ ”МИРКО МИЛЕСКИ” – КИЧЕВО	128.500	128.448	99,96%
СОУ „АТА” – ЦЕНТАР ЖУПА	1.190.000	887.390	74,57%
СОУ „АЦО РУСКОВСКИ” – БЕРОВО	4.721.400	2.349.429	49,76%
СОУ „БОГДАНЦИ” – БОГДАНЦИ	2.309.400	2.095.318	90,73%
СОУ „ВАНЧО ПРКЕ” – ВИНИЦА	1.970.000	990.259	50,27%
СОУ „ГОСТИВАР” – ГОСТИВАР	3.139.535	2.295.210	73,11%
СОУ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” – ВАЛАНДОВО	574.611	630.114	109,66%
СОУ „ГОШО ВИКЕНТИЕВ” – КОЧАНИ	8.095.850	5.752.187	71,05%
СОУ „ДИМИТАР ВЛАХОВ” – СТРУМИЦА	2.700.000	2.869.205	106,27%
СОУ „ДИМИТАР МИРАСЧИЕВ” – ШТИП	1.479.460	1.052.558	71,14%
СОУ „ЃОРЧЕ ПЕТРОВ” – КРИВА ПАЛАНКА	13.342.943	6.194.460	46,42%
СОУ „ЃОРЧЕ ПЕТРОВ” – ПРИЛЕП	1.159.898	1.131.983	97,59%
СОУ „ИСМЕТ ЈАШАРИ” – ЛИПКОВО	150.000	172.740	115,16%

СОУ „ЈАНЕ САНДАНСКИ” – СТРУМИЦА	6.178.070	4.653.162	75,32%
СОУ „ЈАНЕ САНДАНСКИ” – ШТИП	2.030.000	1.891.172	93,16%
СОУ „ЈОСИФ ЈОСИФОВСКИ” - ГЕВГЕЛИЈА	2.571.624	2.648.844	103,00%
СОУ „КИРО СПАНЏОВ - БРКО” – КАВАДАРЦИ	2.517.260	2.553.419	101,44%
СОУ „КОЛЕ НЕХТЕНИН” – ШТИП	2.925.135	1.901.242	65,00%
СОУ „КОСТА СУСИНОВ” – РАДОВИШ	16.147.292	4.201.054	26,02%
СОУ „КОЧО РАЦИН” – СВЕТИ НИКОЛЕ	1.460.000	414.912	28,42%
СОУ „КРСТЕ ПЕТКОВ МИСИРКОВ” – ДЕМИР ХИСАР	1.435.000	1.442.165	100,50%
СОУ „ЉУПЧО САНТОВ” – КОЧАНИ	2.225.478	1.472.988	66,19%
СОУ „МАВРОВО - РОСТУШЕ” – МАВРОВО И РОСТУШЕ	1.260.000	1.178.550	93,54%
СОУ „МЕТОДИ МИТЕВСКИ - БРИЦО” – ДЕЛЧЕВО	1.051.561	888.487	84,49%
СОУ „МИЛЕ ЈАНЕВСКИ - ЏИНГАР” – МАКЕДОНСКА КАМЕНИЦА	3.259.892	2.903.161	89,06%
СОУ „МИТКО ПЕНЏУКЛИСКИ” – КРАТОВО	5.592.384	3.196.722	57,16%
СОУ „НАУМ НАУМОВСКИ - БОРЧЕ” – КРУШЕВО	1.907.118	953.877	50,02%
СОУ „НАУМ НАУМОВСКИ - БОРЧЕ” – ПРОБИШТИП	1.465.729	1.387.915	94,69%
СОУ „НИКО НЕСТОР” – СТРУГА	2.463.984	2.040.892	82,83%
СОУ „НИКОЛА КАРЕВ” – СТРУМИЦА	12.179.000	8.113.301	66,62%
СОУ „ОРДЕ ЧОПЕЛА” – ПРИЛЕП	804.000	169.056	21,03%
СОУ „ПЕРО НАКОВ” – КУМАНОВО	642.000	503.039	78,35%
СОУ „РИСТЕ РИСТЕСКИ - РИЧКО” – ПРИЛЕП	896.000	476.624	53,19%
СОУ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ” – НЕГОТИНО	194.644	175.934	90,39%
СОУ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ” – ОХРИД	470.000	448.684	95,46%
СОУ „ТАКИ ДАСКАЛО” – БИТОЛА	636.950	616.189	96,74%

СОУ „ЦАР САМОИЛ” – РЕСЕН	1.020.000	932.428	91,41%
СОУ ГИМНАЗИЈА „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” – КУМАНОВО	991.000	1.081.591	109,14%
СОУ ГИМНАЗИЈА „ДОБРИ ДАСКАЛОВ” – КАВАДАРЦИ	3.030.469	2.611.685	86,18%
СОУ ГИМНАЗИЈА „Д-Р ИБРАХИМ ТЕМО” – СТРУГА	2.697.709	1.354.893	50,22%
СОУ- ГИМНАЗИЈА „ЈОСИП БРОЗ ТИТО” - БИТОЛА	900.000	199.672	22,19%
СОУ ГИМНАЗИЈА „КИРИЛ ПЕЈЧИНОВИЌ” – ТЕТОВО	195.350	179.046	91,65%
СОУ ГИМНАЗИЈА „КОЧО РАЦИН” – ВЕЛЕС	4.947.000	4.545.824	91,89%
СОУ ГИМНАЗИЈА „МИРЧЕ АЦЕВ” – ПРИЛЕП	300.000	310.000	103,33%
СОУ ГИМНАЗИЈА „САМИ ФРАШЕРИ” – КУМАНОВО	1.389.700	1.262.544	90,85%
СОУ ГИМНАЗИЈА „СЛАВЧО СТОЈМЕНСКИ” – ШТИП	2.178.036	1.147.273	52,67%
ССОУ „ДИМИТРИЈА ЧУПОВСКИ” – ВЕЛЕС	12.237.000	3.513.447	28,71%
ССОУ „КИРО БУРНАЗ” – КУМАНОВО	7.370.000	7.137.654	96,85%
ССОУ „КОЛЕ НЕДЕЛКОВСКИ” – ВЕЛЕС	15.283.183	5.638.670	36,89%
СУГС „8-ми СЕПТЕМВРИ” - СКОПЈЕ	6.114.400	5.152.458	84,27%
СУГС „БРАЌА МИЛАДИНОВЦИ” - СКОПЈЕ	5.972.813	4.526.229	75,78%
СУГС „ВЛАДО ТАСЕВСКИ” - СКОПЈЕ	5.455.173	5.412.692	99,22%
СУГС „ГЕОРГИ ДИМИТРОВ” – СКОПЈЕ	17.082.959	10.212.100	59,78%
СУГС „ДИМИТАР ВЛАХОВ” – СКОПЈЕ	4.963.695	2.860.276	57,62%
СУГС „КОЧО РАЦИН” – СКОПЈЕ	4.255.000	3.266.758	76,77%
СУГС „ЛАЗАР ТАНЕВ” – СКОПЈЕ	9.766.000	7.008.197	71,76%
СУГС „МАРИЈА КИРИ СКЛОДОВСКА” – СКОПЈЕ	9.668.210	7.363.727	76,16%
СУГС „ЦВЕТАН ДИМОВ” – СКОПЈЕ	13.349.000	13.028.686	97,60%
СУГС ГИМНАЗИЈА „ЗЕФ ЉУШ МАРКУ” – СКОПЈЕ	13.948.800	13.482.400	96,66%

СУГС ГИМНАЗИЈА „ЈОСИП БРОЗ ТИТО" – СКОПЈЕ	10.630.390	7.924.408	74,54%
СУГС ГИМНАЗИЈА „НИКОЛА КАРЕВ" – СКОПЈЕ	13.228.000	10.017.785	75,73%
СУГС ГИМНАЗИЈА „ОРЦЕ НИКОЛОВ" – СКОПЈЕ	22.900.000	13.122.792	57,30%
СУГС ГИМНАЗИЈА „ПАНЧЕ АРСОВСКИ" – СКОПЈЕ	6.935.000	6.505.760	93,81%
СУГС ГИМНАЗИЈА „РАДЕ ЈОВЧЕВСКИ - КОРЧАГИН" – СКОПЈЕ	4.865.350	3.643.968	74,90%
ЦЕНТАР ЗА СПЕЦИЈАЛНО СРЕДНО НАСОЧЕНО ОБРАЗОВАНИЕ И ВОСПИТАНИЕ „ИСКРА" – ШТИП	6.735.191	4.271.941	63,43%
ЦЕНТАР ЗА СРЕДНО НАСОЧЕНО ОБРАЗОВАНИЕ „ЗДРАВКО ЧОЧКОВСКИ" – ДЕБАР	5.850.000	3.080.840	52,66%

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

ДОДАТОК 2. ПРОЦЕНЕТА ВРЕДНОСТ И ВРЕДНОСТ НА СКЛУЧЕН ДОГОВОР ДО ДДВ ПО УЧИЛИШТЕ ВО ПЕРИОДОТ 1.7.2013–30.6.2017 ГОДИНА

Училиште	Проценета вредност (ден)	Вредност на склучениот договор со ДДВ (ден)	Процент
АСУЦ „БОРО ПЕТРУШЕВСКИ” – СКОПЈЕ	35.240.000	21.702.617	61,59%
ДМБУЦ „ИЛИЈА НИКОЛОВСКИ ЛУЈ” – СКОПЈЕ	8.639.000	8.778.373	101,61%
ДМУ „ТОДОР СКАЛОВСКИ – ТЕТОЕЦ” – ТЕТОВО	2.552.950	3.012.481	118,00%
ДМУЦ„СЕРГЕЈ МИХАЈЛОВ” – ШТИП	1.780.441	1.644.363	92,36%
ДРЖАВНО МУЗИЧКО УЧИЛИШТЕ БИТОЛА – БИТОЛА	8.837.531	5.666.930	64,12%
ДСУ ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈА И ОБРАЗОВАНИЕ „СВ. НАУМ ОХРИДСКИ” – СКОПЈЕ	950.000	1.060.652	111,65%
ДСУЛУД „ЛАЗАР ЛИЧЕНОСКИ” – СКОПЈЕ	4.501.922	13.968	0,31%
ДУРДМОВ „ДИМИТАР ВЛАХОВ” – СКОПЈЕ	43.200.459	19.043.996	44,08%
ДУФК „МЕТОДИЈА МИТЕВСКИ БРИЦО” – СКОПЈЕ	6.313.500	4.998.160	79,17%
ДУЦОР „ПАРТЕНИЈА ЗОГРАФСКИ” – СКОПЈЕ	62.647.147	28.447.540	45,41%
ОСУ „ЈОВЧЕ ТЕСЛИЧКОВ” – ВЕЛЕС	1.220.000	1.220.000	100,00%
СГГУГС „ЗДРАВКО ЦВЕТКОВСКИ” – СКОПЈЕ	4.687.900	4.140.841	88,33%
СЕПУГС „АРСЕНИ ЈОВКОВ” – СКОПЈЕ	8.102.782	6.881.730	84,93%
СЕПУГС „ВАСИЛ АНТЕВСКИ ДРЕН” – СКОПЈЕ	5.204.664	5.133.836	98,64%
СЕТУГС „МИХАЈЛО ПУПИН” – СКОПЈЕ	10.499.140	11.133.890	106,05%
СМУГС „Д-Р ПАНЧЕ КАРАЃОЗОВ” – СКОПЈЕ	71.640.000	9.342.487	13,04%
СОЕПТУ „КУЗМАН ЈОСИФОВСКИ ПИТУ” – ПРИЛЕП	2.387.000	2.565.838	107,49%
СОЕУ „8 СЕПТЕМВРИ” – ТЕТОВО	3.288.136	3.676.468	111,81%
СОЕУ „КУЗМАН ШАПКАРЕВ” – БИТОЛА	560.000	560.346	100,06%
СОЗШУ „ЃОРЧЕ ПЕТРОВ” – КАВАДАРЦИ	6.383.150	3.956.958	61,99%
СОМУ „НИКОЛА ШТЕЈН” – ТЕТОВО	1.896.000	1.053.644	55,57%
СОСУ „ИЛИНДЕН” – ИЛИНДЕН	11.096.000	7.604.800	68,54%

СОСУ „МОША ПИЈАДЕ" – ТЕТОВО	9.008.000	3.328.053	36,95%
СОТУ „ ГОСТИВАР" - ГОСТИВАР	1.857.622	1.831.417	98,59%
СОУ „АТА" – ЦЕНТАР ЖУПА	550.847	480.000	87,14%
СОУ „АЦО РУСКОВСКИ" – БЕРОВО	7.023.000	7.583.635	107,98%
СОУ „БОГДАНЦИ" – БОГДАНЦИ	1.270.000	1.163.907	91,65%
СОУ „ГОСТИВАР" – ГОСТИВАР	2.819.000	2.828.289	100,33%
СОУ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ" – ВАЛАНДОВО	6.665.300	6.141.847	92,15%
СОУ „ГОШО ВИКЕНТИЕВ" – КОЧАНИ	6.162.000	5.685.288	92,26%
СОУ „ДИМИТАР ВЛАХОВ" – СТРУМИЦА	9.655.100	9.415.095	97,51%
СОУ „ЃОРЧЕ ПЕТРОВ" – КРИВА ПАЛАНКА	23.172.360	17.618.713	76,03%
СОУ „ЃОРЧЕ ПЕТРОВ" – ПРИЛЕП	1.150.000	1.298.000	112,87%
СОУ „ЈАНЕ САНДАНСКИ" – СТРУМИЦА	3.150.815	3.988.411	126,58%
СОУ „ЈОСИФ ЈОСИФОВСКИ" – ГЕВГЕЛИЈА	3.195.361	2.098.233	65,66%
СОУ „КИРО СПАНЏОВ - БРКО" – КАВАДАРЦИ	450.000	309.794	68,84%
СОУ „КОЛЕ НЕХТЕНИН" – ШТИП	449.153	471.610	105,00%
СОУ „КОСТА СУСИНОВ" – РАДОВИШ	7.005.769	3.615.941	51,61%
СОУ „КОЧО РАЦИН" – СВЕТИ НИКОЛЕ	18.110.000	3.431.816	18,95%
СОУ „ЉУПЧО САНТОВ" – КОЧАНИ	1.200.000	1.407.504	117,29%
СОУ „МАВРОВО - РОСТУШЕ" – МАВРОВО И РОСТУШЕ	4.200.000	2.823.228	67,22%
СОУ „МИТКО ПЕНЏУКЛИСКИ" – КРАТОВО	14.719.718	4.981.217	33,84%
СОУ „НАУМ НАУМОВСКИ - БОРЧЕ" – КРУШЕВО	1.288.693	1.306.179	101,36%
СОУ „НАУМ НАУМОВСКИ - БОРЧЕ" – ПРОБИШТИП	1.633.559	816.625	49,99%
СОУ „НИКО НЕСТОР" – СТРУГА	2.801.186	2.490.365	88,90%
СОУ „НИКОЛА КАРЕВ" – СТРУМИЦА	10.365.000	8.658.075	83,53%
СОУ „ОРДЕ ЧОПЕЛА" – ПРИЛЕП	370.338	436.600	117,89%
СОУ „ПЕРО НАКОВ" – КУМАНОВО	600.000	600.000	100,00%
СОУ „РИСТЕ РИСТЕСКИ - РИЧКО" – ПРИЛЕП	1.694.914	1.695.748	100,05%
СОУ „СВ. НАУМ ОХРИДСКИ" – МАКЕДОНСКИ БРОД	630.000	3.696	0,59%

СОУ ГИМНАЗИЈА „ДОБРИ ДАСКАЛОВ” – КАВАДАРЦИ	10.420.191	472.590	4,54%
СОУ ГИМНАЗИЈА „КОЧО РАЦИН” – ВЕЛЕС	350.000	39.648	11,33%
ССОУ „ДИМИТРИЈА ЧУПОВСКИ“ – ВЕЛЕС	900.000	492.000	54,67%
ССОУ „КИРО БУРНАЗ” – КУМАНОВО	4.100.000	5.074.105	123,76%
ССОУ „КОЛЕ НЕДЕЛКОВСКИ” – ВЕЛЕС	10.807.648	1.961.775	18,15%
СУГС „8-ми СЕПТЕМВРИ” – СКОПЈЕ	5.815.000	6.817.262	117,24%
СУГС „БРАЌА МИЛАДИНОВЦИ” – СКОПЈЕ	700.000	824.820	117,83%
СУГС „ВЛАДО ТАСЕВСКИ” – СКОПЈЕ	3.881.000	3.945.632	101,67%
СУГС „ГЕОРГИ ДИМИТРОВ” – СКОПЈЕ	800.000	799.900	99,99%
СУГС „ДИМИТАР ВЛАХОВ” – СКОПЈЕ	2.762.000	1.882.996	68,18%
СУГС „КОЧО РАЦИН” – СКОПЈЕ	2.096.500	1.675.151	79,90%
СУГС „ЛАЗАР ТАНЕВ” – СКОПЈЕ	22.286.200	7.210.368	32,35%
СУГС „МАРИЈА КИРИ СКЛОДОВСКА” – СКОПЈЕ	11.454.490	5.495.006	47,97%
СУГС „ЦВЕТАН ДИМОВ” – СКОПЈЕ	6.500.000	3.066.345	47,17%
СУГС ГИМНАЗИЈА „ЗЕФ ЉУШ МАРКУ” – СКОПЈЕ	15.150.000	13.244.954	87,43%
СУГС ГИМНАЗИЈА „ЈОСИП БРОЗ ТИТО” – СКОПЈЕ	6.700.000	6.571.766	98,09%
СУГС ГИМНАЗИЈА „НИКОЛА КАРЕВ” – СКОПЈЕ	4.500.000	2.093.211	46,52%
СУГС ГИМНАЗИЈА „РАДЕ ЈОВЧЕВСКИ – КОРЧАГИН” - СКОПЈЕ	1.420.000	1.673.417	117,85%
ЦЕНТАР ЗА СПЕЦИЈАЛНО СРЕДНО НАСОЧЕНО ОБРАЗОВАНИЕ И ВОСПИТАНИЕ „ИСКРА” – ШТИП	17.886.424	9.142.314	51,11%
ЦЕНТАР ЗА СРЕДНО НАСОЧЕНО ОБРАЗОВАНИЕ „ЗДРАВКО ЧОЧКОВСКИ” – ДЕБАР	14.300.000	3.401.290	23,79%

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

ДОДАТОК 3. ВКУПНА ВРЕДНОСТ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ НА УСЛУГИ ДО 20.000 ЕВРА УРЕДЕНИ СО УРЕДБА (ПЕРИОД 1.7.2013–30.6.2017 ГОДИНА)

Училиште	2013	2014	2015	2016	2017	ВКУПНО
АСУЦ „БОРО ПЕТРУШЕВСКИ" – СКОПЈЕ					354.000	354.000
ДМУЦ„СЕРГЕЈ МИХАЈЛОВ" – ШТИП		144.300				144.300
ОСТУ „НАЦЕ БУЃОНИ" – КУМАНОВО	389.500	468.100	354.000	346.035		1.557.635
СЕПУГС „АРСЕНИ ЈОВКОВ" – СКОПЈЕ		132.000	665.520	953.270	1.803.040	3.553.830
СМУГС „Д-Р ПАНЧЕ КАРАЃОЗОВ" – СКОПЈЕ					442.500	442.500
СОЕУ „8 СЕПТЕМВРИ" – ТЕТОВО		540.000	96.000			636.000
СОЗШУ „ЃОРЧЕ ПЕТРОВ" – КАВАДАРЦИ		230.000	166.000	319.150		715.150
СОСУ „ИЛИНДЕН" – ИЛИНДЕН	396.900					396.900
СОУ „ГОШО ВИКЕНТИЕВ" – КОЧАНИ		146.400				146.400
СОУ „ЃОРЧЕ ПЕТРОВ" – КРИВА ПАЛАНКА			56.300	44.208	75.880	176.388
СОУ „КИРО СПАНЏОВ – БРКО" - КАВАДАРЦИ	86.057		48.000			134.057
СОУ „ЉУПЧО САНТОВ" – КОЧАНИ	160.000					160.000
СОУ „НИКОЛА КАРЕВ" – СТРУМИЦА	21.450	992.000				1.013.450
СОУ „ПЕРО НАКОВ" – КУМАНОВО			145.400	25.000		170.400

СОУ ГИМНАЗИЈА „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” – КУМАНОВО	99.900		74.400			174.300
СОУ ГИМНАЗИЈА „Д-Р ИБРАХИМ ТЕМО” – СТРУГА			88.000			88.000
СУГС „БРАЌА МИЛАДИНОВЦИ” – СКОПЈЕ			64.000	299.500		363.500
СУГС „ВЛАДО ТАСЕВСКИ” – СКОПЈЕ		1.109.552	1.370.702	1.374.404		3.854.658
СУГС „ГЕОРГИ ДИМИТРОВ” – СКОПЈЕ	1.298.690		351.640	613.810	711.000	2.975.140
СУГС „ДИМИТАР ВЛАХОВ” – СКОПЈЕ				365.256	299.720	664.976
СУГС „КОЧО РАЦИН” – СКОПЈЕ				192.000		192.000
СУГС „ЛАЗАР ТАНЕВ” – СКОПЈЕ	2.901.600					2.901.600
СУГС „МАРИЈА КИРИ СКЛОДОВСКА” – СКОПЈЕ		60.000	80.000	1.235.578	179.846	1.555.424
СУГС „ЦВЕТАН ДИМОВ” – СКОПЈЕ					755.700	755.700
СУГС ГИМНАЗИЈА „ЗЕФ ЉУШ МАРКУ” – СКОПЈЕ			977.600	1.636.240	1.074.000	3.687.840
СУГС ГИМНАЗИЈА „ЈОСИП БРОЗ ТИТО” – СКОПЈЕ	103.500		55.000			158.500
СУГС ГИМНАЗИЈА „ОРЦЕ НИКОЛОВ” – СКОПЈЕ		72.800	140.000	244.000		456.800
СУГС ГИМНАЗИЈА „РАДЕ ЈОВЧЕВСКИ - КОРЧАГИН” – СКОПЈЕ			705.286			705.286

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

ДОДАТОК 4. ВКУПНА ВРЕДНОСТ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ, ПО НАМЕНА ВО ПЕРИОДОТ 1.7.2013–30.6.2017 ГОДИНА ЗА НАБАВКИ ДО 5.000 ЕВРА

Намена	2013	2014	2015	2016	2017	ВКУПНО
градежни активности и реконструкции, уредување на дворни површини	3.627.294 ден.	7.149,935 ден.	9.411.182 ден.	9.870.433 ден.	2.308.492 ден.	32.367.336 ден.
греење и горива	1.652.108 ден.	2.881.641 ден.	2.110.328 ден.	5.203.448 ден.	2.213.247 ден.	14.060.772 ден.
Електроматеријали, водоводни материјали, бои и лакови, железарија и санитарии	3.641.628 ден.	6.745.418 ден.	5.824.441 ден.	8.043.054 ден.	3.756.078 ден.	28.010.619 ден.
здравствени услуги	621.126 ден.	502.479 ден.	613.318 ден.	967.084 ден.	679.826 ден.	3.383.833 ден.
земјоделски материјали	463.487 ден.	1.632.574 ден.	968.833 ден.	995.465 ден.	644.605 ден.	4.704.964 ден.
канцелариски материјал	5.936.976 ден.	10.070.852 ден.	10.768.706 ден.	10.238.255 ден.	4.040.962 ден.	41.055.751 ден.
компјутери и опрема	4.986.013 ден.	6.877.507 ден.	9.185.296 ден.	10.396.006 ден.	2.090.700 ден.	33.535.521 ден.
мебел	1.879.080 ден.	2.356.948 ден.	2.243.997 ден.	2.870.683 ден.	1.229.929 ден.	10.580.637 ден.
медицински материјали	532.735 ден.	481.840 ден.	67.850 ден.	490.454 ден.	108.154 ден.	1.681.033 ден.
молерофарбарски услуги	784.631 ден.	2.803.650 ден.	2.927.657 ден.	3.092.557 ден.	444.809 ден.	10.053.304 ден.
набавка и поправка на возило	918.439 ден.	411.751 ден.	546.682 ден.	661.050 ден.		2.537.922 ден.
наставно - образовни помагала	2.842.259 ден.	4.084.540 ден.	2.351.997 ден.	4.921.130 ден.	1.087.804 ден.	15.287.730 ден.

обезбедување	1.449.745 ден.	1.617.620 ден.	2.081.045 ден.	3.568.169 ден.	987.200 ден.	9.703.779 ден.
одржување	2.410.355 ден.	4.484.826 ден.	3.072.582 ден.	6.224.414 ден.	1.367.339 ден.	17.559.516 ден.
осветлување	48.380 ден.					48.380 ден.
осигурување	690.539 ден.	1.214.863 ден.	853.845 ден.	604.735 ден.	301.330 ден.	3.665.312 ден.
печатење и копирање	568.899 ден.	1.303.423 ден.	2.204.892 ден.	1.621.821 ден.	510.583 ден.	6.209.618 ден.
правни, сметководствени и консултантски услуги и услуги од областа на јавните набавки		210.000 ден.	473.880 ден.	505.056 ден.	126.000 ден.	1.314.936 ден.
прехранбени производи и пијалаци	1.686.600 ден.	759.565 ден.	2.524.872 ден.	1.765.280 ден.	849.743 ден.	7.586.060 ден.
прозорци и врати	1.697.055 ден.	1.459.632 ден.	2.214.250 ден.	3.125.502 ден.	230.545 ден.	8.726.984 ден.
репрезентативен материјал		467.210 ден.		137.470 ден.		604.680 ден.
софтвер	354.000 ден.	300.000 ден.	1.294.368 ден.	498.278 ден.	150.000 ден.	2.596.646 ден.
спортски материјали		145.907 ден.	115.941 ден.	270.722 ден.		532.570 ден.
стоки	45.150 ден.		406.815 ден.	109.791 ден.	326.602 ден.	888.358 ден.
телефонија	1.947.848 ден.	3.673.776 ден.	3.259.711 ден.	3.237.295 ден.	616.400 ден.	12.735.030 ден.
тонери	543.188 ден.	1.621.146 ден.	2.327.563 ден.	2.170.749 ден.	1.177.067 ден.	7.839.713 ден.
транспорт	872.726 ден.	1.910.494 ден.	5.846.464 ден.	5.011.820 ден.	2.990.229 ден.	16.631.733 ден.

угостителски услуги		714.032 ден.	357.211 ден.	254.850 ден.	133.648 ден.	1.459.741 ден.
услуги од авторска агенција		472.000 ден.	697.326 ден.	268.017 ден.		1.437.343 ден.
хигиена	2.903.389 ден.	7.501.778 ден.	8.425.146 ден.	7.668.965 ден.	3.734.427 ден.	30.233.706 ден.
хотелски услуги	261.380 ден.	472.477 ден.	589.829 ден.	548.900 ден.	354.000 ден.	2.226.586 ден.
друго	3.260.295 ден.	3.310.059 ден.	3.120.274 ден.	4.567.017 ден.	1.804.006 ден.	16.061.651 ден.
ВКУПНО	**46.625.325 ден.**	**77.637.943 ден.**	**86.886.301 ден.**	**99.908.469 ден.**	**34.263.725 ден.**	**345.321.763 ден.**

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

ДОДАТОК 5. ВКУПНА ВРЕДНОСТ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ЗА ЈАВНИ НАБАВКИ, ПО НАМЕНА ВО ПЕРИОДОТ 1.7-2013-30.6.2017 ЗА НАБАВКИ НА СТОКИ И УСЛУГИ ДО 20000 ЕВРА И РАБОТИ ДО 50000 ЕВРА

Намена	2013	2014	2015	2016	2017	ВКУПНО
градежни активности и реконструкции, уредување на дворни површини	6,391,496 ден.	9,182,262 ден.	25,799,788 ден.	32,280,968 ден.	6,779,366 ден.	80,433,880 ден.
греење и горива	4,068,963 ден.	9,370,665 ден.	10,040,059 ден.	8,292,146 ден.	1,732,853 ден.	33,504,686 ден.
Електроматеријали, водоводни материјали, бои и лакови, железарија и санитарии	1,395,629 ден.	2,124,511 ден.	2,375,077 ден.	5,210,033 ден.	3,626,643 ден.	14,731,892 ден.
канцелариски материјал	173,000 ден.	1,039,840 ден.	782,568 ден.	545,567 ден.	1,182,841 ден.	3,723,816 ден.
компјутери и опрема	462,876 ден.	996,881 ден.	3,828,099 ден.	8,074,889 ден.	2,222,439 ден.	15,585,184 ден.
мебел		3,153,925 ден.	3,414,659 ден.	3,666,115 ден.	801,598 ден.	11,036,297 ден.
медицински материјали				701,632 ден.		701,632 ден.
молерофарбарски услуги		2,512,848 ден.	1,954,409 ден.	6,420,260 ден.	2,348,485 ден.	13,236,002 ден.
музички инструменти				2,370,190 ден.		2,370,190 ден.
набавка и поправка на возило	808,962 ден.		1,888,851 ден.		2,471,325 ден.	5,169,138 ден.
наставно - образовни помагала		998,047 ден.	2,395,610 ден.	2,258,015 ден.		5,651,672 ден.
обезбедување	39,648 ден.	1,525,230 ден.	1,568,920 ден.	979,172 ден.		4,112,970 ден.

Одржување	1,924,000 ден.	2,856,302 ден.	3,642,859 ден.	4,481,935 ден.	2,613,200 ден.	15,518,296 ден.
осветлување	1,399,273 ден.	1,436,650 ден.	1,441,960 ден.	708,000 ден.		4,985,883 ден.
осигурување		419,380 ден.	385,010 ден.	399,817 ден.		1,204,207 ден.
прехранбени производи	1,951,086 ден.	9,618,092 ден.	8,012,616 ден.	9,529,142 ден.	2,484,487 ден.	31,595,423 ден.
прозорци и врати	1,343,950 ден.		2,125,703 ден.	4,878,700 ден.		8,348,353 ден.
репрезентативен материјал		660,800 ден.	405,200 ден.	1,718,583 ден.	1,651,763 ден.	4,436,346 ден.
софтвер	446,040 ден.	445,016 ден.	547,203 ден.	747,984 ден.	340,000 ден.	2,526,243 ден.
спортски материјали	242,000 ден.	1,000,000 ден.	1,267,968 ден.	1,468,166 ден.		3,978,134 ден.
телефонија	944,000 ден.		708,000 ден.	1,167,000 ден.		2,819,000 ден.
тонери			608,935 ден.	711,077 ден.	208,712 ден.	1,528,724 ден.
транспорт	2,601,314 ден.	4,790,876 ден.	10,249,759 ден.	7,394,638 ден.	1,580,676 ден.	26,617,263 ден.
услуги од авторска агенција		1,118,000 ден.		2,791,080 ден.	590,000 ден.	4,499,080 ден.
хигиена		1,373,387 ден.	1,362,325 ден.	1,081,697 ден.	1,260,859 ден.	5,078,268 ден.
хотелски услуги		1,170,674 ден.				1,170,674 ден.
друго	3,531,141 ден.	1,916,394 ден.	5,243,529 ден.	5,404,029 ден.	2,133,676 ден.	18,228,769 ден.
ВКУПНО	**27,723,378 ден.**	**57,709,780 ден.**	**90,049,107 ден.**	**113,280,835 ден.**	**34,028,922 ден.**	**322,792,022 ден.**

Извор: Електронски систем за јавни набавки на Бирото за јавни набавки на РМ

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

373.5:35.073.53(497.7)(047.31)

ДОКМАНОВИЌ, Мишо
Како се троши средношколскиот денар? : студија за јавните набавки во средните училишта во периодот 2013-2016 година / Мишо Докмановиќ, Катерина Шапкова Коцевска, Дарко Спасевски. - Скопје : Институт за стратешки истражувања и едукација - ИСИЕ, 2018. - 50 стр. : табели ; 21 см

ISBN 978-608-65157-6-8
1. Шапкова Коцевска, Катерина [автор] 2. Спасевски, Дарко [автор]
а) Средно образование - Јавни набавки - 2013-2016 - Македонија - Истражувања
COBISS.MK-ID 106628106

www.isie.org.mk